

N:o 32.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående anslag till bestridande af kostnader för en tullbehandlings- och upplysningsbyrå inom generaltullstyrelsen; gifven Stockholms slott den 1 februari 1907.

Under åberopande af härvid fogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att, under förutsättning af bifall till det i nådig proposition denna dag innefattade förslag till förordning angående rätt att hos generaltullstyrelsen erhålla upplysning rörande tullbehandling af varor, afsedda att till riket införas, till bestridande af kostnader för en tullbehandlings- och upplysningsbyrå inom generaltullstyrelsen å extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 36,750 kronor, att utgå direkt af tullmedlen, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 utanordna en tredjedel däraf, eller 12,250 kronor.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Carl Swartz.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 1 februari 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Föredragande departementschefen, statsrådet Swartz anförde vidare:
Vid underdånig föredragning den 12 nästlidne januari af de till
regleringen af riksstatens sjunde hufvudtitel för nästkommande år
hörande frågor anmälde jag jämväl frågan om anordnande af en tull-
behandlings- och upplysningsbyrå inom generaltullstyrelsen. Som nämnda
fråga då icke hunnit att i hela dess vidd beredas, inskränkte jag
mig vid samma tillfälle att hemställa, att, i afvaktan på den nådiga
proposition angående inrättande af en dylik byrå, som Kungl. Maj:t
kunde komma att till Riksdagen aflåta, till bestridande af kostnader
för en sådan byrå måtte bland utgifterna under nämnda hufvudtitel
på extra stat för år 1908 beräknas ett belopp af 36,750 kronor. Denna
min hemställan vann Kungl. Maj:ts bifall.

I det jag nu tillåter mig att anmäla ärendet till nådig pröfning,
får jag till en början erinra, hurusom frågans upptagande på dag-

ordningen har sin särskilda anledning i ett från Sveriges sida gjordt åtagande vid afslutandet den 8 maj 1906 af handels- och sjöfartstraktaten med Tyska riket. På sätt framgår af det vid traktaten fogade slutprotokoll, har nämligen svenska regeringen förklarat sig beredd att så snart som möjligt utfärda bestämmelser, hvarigenom det skulle möjliggöras för varuimportör att på officiell väg erhålla bindande upplysning rörande tullbehandling af varor vid deras införsel till Sverige.

Förevarande fråga har emellertid, såsom jag vid förenämnda anmälan af ifrågavarande ärende den 12 nästlidne januari jämväl framhöll, i annan ordning dragits under Kungl. Maj:ts skärskådande. I skrifvelse den 25 maj 1906 har nämligen Riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning rörande frågan om inrättandet inom generaltullstyrelsen af en byrå för lämnande af upplysningar i tulltekniskt afseende samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen gäfvé anledning. Vid underdånig anmälan den 20 juli 1906 af denna Riksdagens skrifvelse fann Kungl. Maj:t godt uppdraga åt den af Kungl. Maj:t den 22 därförutgångne juni tillsatta kommitté för revision af gällande tulltaxa att verkställa den i Riksdagens ifrågavarande skrifvelse omförmälda utredning äfvensom därefter afgifva underdånigt förslag i ämnet.

Sedan föredragande departementschefen härefter vidare erinrat, att nämnda kommitté med underdånig skrifvelse den 2 oktober 1906 inkommit med den anbefallda utredningen jämte förslag i ämnet äfvensom att generaltullstyrelsen den 1 därföljde november afgifvit infordradt underdånigt utlåtande öfver samma förslag, anförde departementschefen vidare:

Enligt Riksdagens förberörda skrifvelse hade i en vid Riksdagen väckt motion framhållits önskvärdheten af att i vårt land funnes någon institution, som på därom gjord framställning kunde på förhand lämna underrättelse om, huru tulltaxan komme att tillämpas i fråga om en för import afsedd vara, samt lämna vederbörliga föreskrifter härom; och hade med anledning häraf framställts förslag om inrättande af en tullteknisk byrå.

Genom det förslag, som i motionen innefattades, afsåges — heter det vidare i Riksdagens skrifvelse — att i största möjliga mån afhjälpa de olägenheter, som i visst afseende vore förenade med införsel i riket af tullpliktiga varor, och motionen berörde alltså en angelägenhet, som vore af största betydelse för affärsvärlden, speciellt för dem, hvilka för

*Riksdagens
skrifvelse.*

industriella och kommersiella ändamål införskrefve varor. Såväl af skrivelser från handels- och industrikammare m. fl. som äfven af hvad Riksdagen i öfrigt i ärendet inhämtat hade framgått, att de olägenheter, som importörer af tullpliktigt gods måste räkna med, bestode förnämligast i svårigheten att på förhand erhålla förvisning om, hvilken tull en vara komme att draga.

Visserligen kunde allmänheten hos de lokala tullförvaltningarna begära besked därom. Men sådana upplysningar vore tullförvaltningarna icke skyldiga att lämna, och det besked, som gäfves, hade icke bindande verkan. Vore varan af förut okänd art eller sammansättning, kunde besked icke erhållas, ty den hade icke varit föremål för tullbehandling på platsen.

En annan olägenhet, som inverkade ofördelaktigt på varuomsättningen med utlandet, vore den brist på likformighet i tullbehandlingen, hvilken vore ett framträdande drag hos nu rådande system. Till Riksdagens kännedom hade kommit flera fall, då en och samma vara blifvit på olika tullplatser eller till och med vid olika afdelningar af en och samma tullkammare behandlad efter olika rubriker i tulltaxan. Denna brist på likformighet föranledde importören att försöksvis angifva en vara till förtullning på olika platser, och han läte sedermera importen äga rum på en tullplats, där en lägre tullsats blifvit tillämpad. Härigenom kunde förlust tillskyndas staten, ty det vore ju icke gifvet, att den lägsta tullsatsen vore den riktiga.

Men äfven importören kunde blifva lidande genom att tvingas anlita handelsvägar, som icke vore naturliga, och han stode alltid det äfventyret att vid ett senare tillfälle nödgas betala en högre tull än den, han förut erlagt och på hvilken han grundat sitt köpslut. En personalförändring vid en tullkammare hade visat sig kunna medföra mer eller mindre betydande förändringar med afseende å förut tillämpade tullsatser. Under dylika förhållanden vore det icke möjligt för en importör att uppgöra tillförlitliga priskalkyler för en påtänkt varuimport, för så vidt importen icke afsåge en vara, om hvars tullbehandling stridiga meningar icke kunde råda. Och den omständigheten, att en importör å en ort kunde få vidkännas högre tull än en på annan ort arbetande importör af samma vara, måste gifvetvis göra osäker den grund, hvarpå en sund konkurrens emellan köpmän borde vara byggd.

Inrättandet af en byrå i det afseende, hvarom i motionen förändrades, skulle helt visst blifva till afsevärdt gagn för landets näringslif, och de olägenheter, som förut antydzts, därigenom äfven till stor del komma att häfvas.

En institution med här äsyftad uppgift hade redan kommit till stånd i Tyskland, och jämväl i vårt land hade frågan om vidtagande af åtgärder i samma hänseende varit föremål för uppmärksamhet, bland annat af den kommitté, som år 1902 afgifvit betänkande öfver tullverkets stater.

Enligt Riksdagens mening borde den ifrågasatta byrån utgöra en särskild afdelning inom generaltullstyrelsen, på det att meddelandet af upplysningar rörande för införsel afsedda varors tullbehandling måtte tillkomma samma myndighet, som hade att fatta beslut i uppkomna tvister rörande redan inkomna varors rätta tullbehandling, men angående byråns organisation i öfrigt, dess befogenhet och speciella uppgifter syntes en utredning genom Kungl. Maj:ts försorg böra komma till stånd.

Innan jag härefter går att redogöra för den utredning och de förslag i ämnet, som af tulltaxekommittén och generaltullstyrelsen i förberörda underdåniga yttranden afgifvits, torde det tillåtas mig att, på sätt i nämnda yttranden jämväl ägt rum, erinra om hvad den af Kungl. Maj:t den 6 november 1900 tillsatta kommitté för granskning af tullverkets stater i sitt uti Riksdagens skrifvelse omförmälda underdåniga betänkande i förevarande ämne anförte.

Med tillkännagifvande att kommittén ägnat frågan om införande här i landet af anordningar för meddelande af bindande förhandsupplysningar i tullbehandlingssaker särskild uppmärksamhet, yttrade kommittén vidare, att den inhämtat, att anordningar för berörda ändamål kommit till stånd i Tyskland. Enligt den i sådant afseende utfärdade författning hade den, som önskade upplysning angående tullbehandlingen af en till införsel ämnad vara, att i ämnet framställa förfrågan hos den af de inom riket distriktsvis anordnade öfvertullmyndigheter (Direktivbehörden), inom hvars distrikt införseln skulle äga rum. Han skulle därvid angående varan lämna fullständiga uppgifter i närmare angifna hänseenden samt, allt efter omständigheterna, bifoga sådana prof, afbildningar eller beskrifningar, som erfordrades icke blott för ett noggrant bedömande af varan utan äfven för dess framtida identifierande. Sedan med anledning af dylik förfrågan besked angående varans tullbehandling meddelats, skulle de underlydande tullförvaltningarna ställa sig detta besked till efter rättelse; och kunde importören till och med, i händelse det till grund för beskedet liggande beslut blefve af den myndighet, som meddelat detsamma, eller i högre instans ändradt, likväl under vissa villkor erhålla rätt att under någon

*Tulltaxe-
kommitténs
yttrande i
ämnet.*

kortare tid därefter införa den i beskedet omhandlade varan mot den tull, som däri uppgifvits.

För att vinna närmare upplysningar angående omförmälda bestämmelsers tillämpning och verkningar hade tullstatskommittén låtit genom utrikesdepartementets bemedling införskaffa vissa uppgifter, af hvilka inhämtats, bland annat, att verkningarna af ifrågavarande bestämmelser kunde betecknas såsom gynnsamma; att de i varuomsättningen med utlandet deltagande kretsar regelbundet och i allt jämt växande omfattning begagnade sig af den nya inrättningen; samt att icke från något håll framkommit yttrande om, att tullförvaltningarna däri genom skulle förorsakats olägenheter.

Beträffande förutsättningarna för en liknande anordnings införande i Sverige anförde tullstatskommittén, att först och främst vore att märka, att, då numera i svenska tullverkets organisation icke inginge några distriktsförvaltningar, meddelande af lagligen förbindande upplysningar i tullbehandlingsfrågor, i den mån sådant meddelande läte sig förena med hos oss antagna förvaltningsgrundsatser, icke gärna kunde uppdragas åt annan tullmyndighet än generaltullstyrelsen. Styrelsen, hvars uppgift hittills varit begränsad till tullverkets förvaltning och öfvervakande af de författningars efterlefnad, hvilkas tillämpning vore åt tullmyndigheterna uppdragen, skulle emellertid uppenbarligen icke kunna öfvertaga det utanför berörda uppgift liggande bestyret att afgifva utlåtande angående tullbehandlingen af enhvar hos densamma i dylikt syfte företedd vara, med mindre att styrelsen erhöle förstärkning i de arbetskrafter inom densamma, hvilka närmast vore afsedda för handläggning af tullbehandlingsfrågor, hvartill dittills hänförts endast sådana mål, hvilka rört från utlandet redan införda varor och hvilka innefattat besvär öfver verkställd tullbehandling eller ock af viss tullförvaltning till styrelsens bedömande hänskjuten förtullningsfråga.

Hvad därefter anginge själfva saken i och för sig, syntes det kommittén, som om vissa närmare angifna omständigheter vore ägnade att något reducera fördelarna för den varuimporterande allmänheten af en sådan anordning, som omförmälts. Så kunde, enligt hvad tullstatskommittén inhämtat, en importör icke beräkna att i hvarje fall ovillkorligen erhålla den begärda upplysningen. Den myndighet, som det tillkomme att meddela dylikt besked, måste nämligen, såsom också i Tyskland vore fallet, hafva rätt att vägra sådant, då särskilda omständigheter det påkallade. I vissa fall mötte det exempelvis tekniska svårigheter att bedöma en vara efter ett företedt prof, likasom ock vissa varor efter någon tids förlopp underginge sådana förändringar

till beskaffenhet eller utseende, att bedömandet vid införseln af en dylik varas identitet med det företedda profvet kunde försvåras eller rent af omöjliggöras. Vidare skulle verkan af meddelad officiell upplysning i tullbehandlingsfråga säkerligen icke kunna här erhålla den utsträckning, att det till grund för upplysningen liggande beslut blefve, såsom under vissa förutsättningar i Tyskland vore fallet, gällande emot ett senare meddeladt beslut angående tillämpning å den ifrågakomna varan af en högre tullsats; och i sådana fall skulle således importören komma att få erlægga högre tullafgift, än han på grund af den erhållna upplysningen beräknat.

På grund af hvad sålunda anförts äfvensom af vissa andra af kommittén angifna skäl hade tullstatskommittén funnit sig icke böra förorda, att statsverket skulle för det dåvarande ikläda sig de kostnader, som erfordrades för anordnande af tillgång till särskilda officiella, på förhand gifna besked i tullbehandlingsfrågor.

Under erinran om hvad tullstatskommitténs sålunda anført, framhåller kommittén för revision af tulltaxan i sitt förenämnda utlåtande af den 2 oktober 1906, att kommittén — innan kommittén inginge på själfva frågan, om hvilka anordningar som påkallades för att gent emot statsverket i viss utsträckning bindande upplysningar rörande rätta tullbehandlingen af till införsel afsedda varusändningar från utrikes ort skulle kunna från den importerande allmänhetens sida hos generaltullstyrelsen äskas — ansåge sig icke böra underlåta att inledningsvis beröra äfven de öfriga önskningsmål, som satts i förbindelse med denna fråga.

Därvid mötte, anför kommittén, först den allmänna fordran på större *likformighet* i tullbehandlingen. Utan att närmare ingå på befogetheten af de anmärkningar, som i detta hänseende framstälts mot förhållandena, sådana de hittills gestaltat sig här i landet, har kommittén dock funnit sig kunna utgå från, att för anmärkningar af detta slag skäl ingalunda saknades; och gifvet vore, att i den mån nya eller förhöjda tullar tillkommit, olägenheterna af förefintlig ojämnhet i tullbehandlingen blifvit allt kännbarare. Sökte man från nu angifna utgångspunkt utreda, hvilka åtgärder som kunde anses påkallade i reformerande syfte, syntes man, framhåller kommittén vidare, med allt skäl böra beakta, att krafvet på likformighet i tullbehandlingen jämväl inneslöte kraf på en riktig tullbehandling. Härför måste emellertid förutsättas nödig kompetens hos de myndigheter, som verkställde tullbehandlingen, i hvilket afseende dessa myndigheter borde äga dels varukännedom, dels förmåga att tolka och tillämpa föreskrifterna i

Tulltaxe-
kommitténs
utlåtande.

tulltaxan jämte tillhörande författningar. Då — oafsedt det förhållande, att tullbehandlingsfrågors allmänna fullföljd till högre instans icke vore förenlig med den fordran på snabbhet i det slutliga afgörandet, som måste ställas på ett tillfredsställande tullbehandlingsförfarande — under inga omständigheter flertalet tullbehandlingsfrågor kunde antagas komma att underkastas ytterligare ompröfning efter deras handläggning hos de lokala tullmyndigheterna, vore det för en riktig och således äfven för en enhetlig tullbehandlings garanterande otvifvelaktigt af största vikt, att nödig tullbehandlingskompetens förefunnes redan hos personalen vid tullmyndigheterna i första instans, ej mindre än att ändamålsenliga närmare tjänstgöringsföreskrifter funnes meddelade angående dessa göromåls handläggning därstädes, angående behörighet för tjänsteman att själfständigt ombesörja dylika göromål, angående kontrollen å deras utförande o. s. v.

Oafsedt huruvida förhållandena inom svenska tullverket i sistberörda hänseende vore tillfredsställande, en fråga, som kunde antagas blifva föremål för granskning af de kommitterade, hvilka inom tullverket för närvarande vore sysselsatta med utarbetande af förslag till nytt tjänstgöringsreglemente för verket, hade tulltaxekommittén ansett sig böra i detta sammanhang betona, att utan en ingående och omfattande *varukännedom* hos de lokala tullmyndigheterna man svårligen kunde förvänta en likformig tullbehandling; ty, äfven om man för ett riktigt bedömande af varans beskaffenhet ofta nog äfven i första instans måste anlita undersökning och utlåtande af särskild sakkunnig person, kunde detta dock icke ifrågakomma i samma utsträckning som vid dylika frågor fullföljd till högre instans, hvarest den erforderliga varukännedomen oftast finge användning hufvudsakligen såsom förmåga att kritiskt bedöma de sakkunnigas utlåtanden. Lokalförvaltningarnas uppgift vid tullbehandlingen blefve också alltmera grannlaga och krafvet på deras personal måste ställas högre, i den mån den tillämnade nya tulltaxan närmare anpassades till den utveckling, industrien under senare tiden vunnit.

Vid sidan af åtgärder på nu berörda område hade under frågans behandling inom Riksdagen äfven åtskilliga andra framhållits såsom ägnade att leda till en mera likformig tullbehandling. I detta hänseende framhåller tulltaxekommittén, att redan af tullstatskommittén föreslagits tillsättande af reseinspektörer, en institution, som kunde förväntas blifva till väsentlig nytta, hvadan detta förslags utförande syntes icke längre böra undanskjutas.

Den nu ifrågasatta byrån inom generaltullstyrelsen syntes ock i

sin mån, anför kommittén vidare, komma att bidra till större likformighet i tullbehandling, äfven om byrån i förevarande hänseende måhända icke kunde blifva af fullt så stor betydelse som motsvarande tyska inrättning. Anledningen till de mycket stora förväntningarna därutinnan, som från många håll ställts på den föreslagna institutionen, kunde måhända delvis tillskrifvas uttalanden i Tyskland under de år, då särskildt från handelsvärldens sida ansträngningar gjorts för institutionens införande därstädes.

För en rätt uppfattning af berörda uttalanden erfordrades emellertid någon kännedom om vissa för Tyskland säregna förhållanden i afseende å tullväsendet. Till belysning häraf anför tulltaxekommittén följande.

Uppbörderna af tullar och andra till Tyska riket såsom sådant ingående indirekta skatter jämte därmed sammanhängande förvaltningsåtgärder tillkomme inom de särskilda förbundsstaterna hvarje stat för sitt område. De statsorgan, som för detta ändamål vore verk samma, utgjordes närmast af lokala tullmyndigheter (Hauptzollämter, Nebenzollämter), ungefär motsvarande, så vidt deras verksamhet berörde tullväsendet, tullförvaltningarna i våra stapelstäder, ehuru med sinsemellan något olika behörighet. Dessa lokala myndigheter sorterade under en inom den förbundsstat, där de vore belägna, inrättad Zoll-direktion (Direktivbehörde eller Mittelbehörde), lydande direkt under samma stats vederbörande ministerium. Denna »Zentralbehörde», med ett gemensamt namn kallad »Oberste Landesfinanzbehörde», utgjordes vanligen af finansministeriet, eljest af den myndighet, som ombesörjde högsta ledningen af landets finansväsen. I Hamburg, likasom i Bremen, fungerade senaten såsom Oberste Landesfinanzbehörde. Såsom Zoll-direktivbehörde verkade i Hamburg en Generaldirektion och i Bremen en Zolldirektion. Benämningen å Direktivbehörden växlade för öfrigt (Provinzialdirektion, Zolldirektion, Zoll- und Steuerdirektion, Steuerkollegium o. s. v.). Inom vissa stater förekomme mera än en direktivmyndighet. Hvarje sådan myndighet hade sitt särskilda distrikt med underlydande lokala förvaltningsmyndigheter. Organisation och närmare bestämmelser om dessa myndigheters verksamhet ankomme på vederbörande stat. Med afseende å den decentralisation, som sålunda ägde rum i förvaltningen af de för hela riket gemensamma tullangelägenheterna, hade för åvägbringande af nödig likformighet i denna förvaltning inrättats en särskild rikskontroll, som utöfvades dels af särskilda, rikskanslern underlydande, vid direktivmyndigheterna anställda »Reichsbevollmächtigte» dels af dem underlydande, vid den lokala förvaltningen anställda »Stationskontrolleure».

Den själfständighet, som sålunda åtnjöttes af hvarje särskild förbundsstat i afseende å tullväsendets organisation och tulluppbörden — hvaraf följde, att de särskilda staternas högsta finansmyndigheter, hvar för sitt land, utan vidare appell i de konkreta fallen afgjorde tullförfattningarnas tillämpning — hade, såsom naturligt vore, mycket bidragit till klagan öfver olikformighet i tullbehandlingen. Visserligen hade förbundsrådet till uppgift att på grund af från riksfullmäktige för tullar och skatter till »Reichsschatzamt» ingående framställningar utfärda föreskrifter, åsyftande att för framtiden afhjälpa dylika oegentligheter, men i afseende å redan förelupen tullbehandling kunde sådana föreskrifter icke komma till tillämpning. Därtill komme ytterligare en omständighet, som i Tyskland gifvit anledning till missnöje med tullbehandlingen, och detta vore den stora utsträckning, i hvilken från tullverkets sida tull efterräkningsvis utkräfts i fall, då tullbehandlingspraxis ändrats till importörens nackdel. Innan anordningen med bindande officiella förhandsupplysningar i tullfrågor ännu kommit till stånd, hade det icke varit ovanligt, att upplysningar angående tulltaxans tillämpning på viss vara, meddelade till och med i officiell form af lokal tullmyndighet, i händelse den hos samma myndighet tillämpade praxis måste på grund af beslut i högre instans ändras, befunnits icke skydda mot dylika efterräkningar. Denna omständighet i förening med det jämväl öfverklagade skarpa fasthållandet af fiskaliska synpunkter vid tullbehandlingsfrågornas slutliga afgörande hos vederbörande finansminister föranledde allt ifrån 1880-talet upprepade motioner inom tyska riksdagen, gående ut dels därpå, att förhandsupplysningar borde meddelas med den verkan, att efterräkningar af förut omförmälda slag icke vidare skulle förekomma, dels ock på garanterande af opartiskhet i tullfrågors afgörande i sista instansen. Förslag att i likformighetens intresse skapa för riket i dess helhet gemensamma organ för handhafvande af berörda uppgifter strandade på motvilja mot vidtagande af därför erforderliga ändringar i rikets författning, ledande till inskränkning i de särskilda staternas rättigheter; och det enda resultatet af samtliga förberörda förslag föreläge i det först genom bestämmelser af förbundsrådet den 20 januari 1898 inrättade, förut omförmälda förfarandet med förhandsupplysningar. Nu gällande bestämmelser i ämnet vore — sedan vid senaste tulltaxerevision principen i fråga blifvit fastslagen i »Zolltarifgesetz» — inrymda uti förbundsrådets den 11 januari 1906 utfärdade nya föreskrifter, hvilka i allt väsentligt öfverensstämde med de äldre.

För innehållet i de nya bestämmelserna, hvilka, då ju fråga är om införande af liknande anordningar hos oss, äga ett omedelbart intresse, lämnar kommittén följande redogörelse.

Officiell upplysning rörande tullbehandling af varor, hvilka vore afsedda att införas inom det tyska tullområdet, såväl som rörande de därvid ifrågakommande tarabestämmelser och tarasatser lämnades af direktivmyndigheterna. Befogenhet att meddela upplysning tillkomme den direktivmyndighet, inom hvars distrikt den slutliga tullbehandlingen af varan skulle äga rum; och borde, enligt uttrycklig föreskrift, vid meddelandet af upplysning största möjliga skyndsamhet iakttagas.

Den, som önskade införa en vara (= frågeställaren), hade att sanningsenligt ange varans beskaffenhet, det land, där varan framställt, och det ändamål, hvartill den skulle användas, samt att ställa till vederbörande myndighets förfogande fyra varuprof äfvensom, i händelse teknisk undersökning af varan vore nödvändig, jämväl de för dennas utförande erforderliga ytterligare prof. Af förstnämnda fyra prof, hvilka skulle förses med officiella igenkänningstecken, skulle det ena stanna hos direktivmyndigheten, det andra öfverlämnas till vederbörande riksfullmäktig för tullar och skatter, det tredje återställas till frågeställaren och det fjärde öfversändas till den tullförvaltning, hos hvilken den slutliga tullbehandlingen af varan skulle äga rum. Kunde på grund af varans beskaffenhet prof icke företes, skulle vid förfrågningen fogas i fyra exemplar antingen en afbildning af varan eller en så noggrann beskrifning därå, att den önskade upplysningen kunde meddelas och äfven utan varans företeende blifva tydlig. Afbildningarna och beskrifningarna skulle förses med officiella igenkänningstecken och fördelas på samma sätt, som i fråga om varuprofven vore föreskrifvet. Kunde hvarken prof företes eller en fullt tydlig och åskådlig beskrifning af varan lämnas, ägde direktivmyndigheten vägra att meddela upplysning. Direktivmyndigheten behöfde icke fästa afseende vid föreskriften om profs företeende, därest myndigheten funne prof icke erfordras. Förutom nyssnämnda uppgifter hade frågeställaren vidare att meddela upplysning i följande hänseenden, nämligen dels huruvida han redan aflåtit enahanda förfrågan till annan direktivmyndighet och hvilken upplysning han från denna erhållit, dels huruvida omhandlade vara — och i så fall öfver hvilken tullplats — redan blifvit af honom eller med hans vetskap af annan införd, samt på hvad sätt den därvid blifvit tullbehandlad, dels ock vid hvilken tullplats i direktivdistriktet han hade för afsikt att låta slutligen tullbehandla varan, eller, om han icke vore i stånd att uppgifva detta, skälet därför.

Frågeställaren ägde icke rätt att besvära sig öfver meddelad upplysning. Varuimportör ägde däremot, oberoende häraf, befogenhet att besvära sig öfver en på grund af erhållen upplysning företagen tullbehandling.

Kostnaderna för eventuellt erforderlig sakkunnig undersökning af varan äfvensom för befordran af varuprofven åläge det frågeställaren att gälda. Ytterligare kostnader finge icke drabba honom. Direktivmyndigheten ägde rätt fordra, att frågeställaren inbetalade ett lämpligt förskott å kostnadsbeloppet; och borde dylikt förskott synnerligast i det fall äskas, att frågeställaren hvarken ägde hemvist eller drefve näring inom landet.

Om den af direktivmyndigheten meddelade upplysningen skulle anmälan göras till den tullplats i direktivdistriktet, vid hvilken varans slutliga tullbehandling skulle äga rum. I hvad mån en sådan anmälan skulle göras jämväl till öfriga tullplatser inom direktivdistriktet, bestämdes af direktivmyndigheten. Det beslut, som låge till grund för den meddelade upplysningen, ägde bindande kraft för de tullmyndigheter, som lydte under direktivmyndigheten. Om den meddelade upplysningen grundade sig på resultatet af en kemisk eller mikroskopisk undersökning, kunde varans tullbehandling i enlighet med upplysningen göras beroende af resultatet af en förnyad undersökning, hvarförutom tullbehandlingen kunde med hänsyn till sistnämnda undersökning jämväl inskränkas till bestämda tullplatser.

Bortsett härifrån ägde frågeställaren rätt att påfordra tillämpning af den genom upplysningen fastställda tullbehandlingen vid alla de tullplatser inom direktivdistriktet, som i allmänhet ägde tullbehandla den ifrågakomna varan.

Blefve efter meddelandet af upplysningen det till grund därför liggande beslutet af direktivmyndigheten själf eller af högsta finansmyndigheten inom vederbörande förbundsstat eller af förbundsrådet så till vida ändradt, att varan förklarades skola draga en högre tull eller åtnjuta lägre taraafdrag, skulle skillnaden i tullavgift icke påföras frågeställaren för de varusändningar, hvilka blifvit föremål för slutlig tullbehandling i enlighet med den meddelade upplysningen, innan ändringen blifvit på tullbehandlingsplatsen bekantgjord. Hade emellertid frågeställaren emot bättre vetande underlåtit att lämna vissa af de föreskrifna uppgifterna eller lämnat oriktiga sådana, skulle tullskillnaden af honom utkrävas. Den, som under åberopande af en angående viss vara meddelad upplysning försökte att införa en annan, med högre tull belagd vara, vore underkastad straff enligt tullagen.

Vederbörande stats högsta finansmyndighet ägde att låta det beslut, som låge till grund för behörigen meddelad upplysning, tillämpas på de varusändningar, som frågeställaren på grund af upplysningen införde under en tid af tre månader, efter det ändringen i tullbehandlingen vidtagits, försåvidt frågeställaren styrkte, att införseln ägde rum till följd af aftal, som han, förr än ändringen blifvit på tullbehandlingsplatsen bekantgjord, i god tro afslutat. Denna bestämmelse ägde icke tillämpning, om det ursprungliga beslutet förlorat sin giltighet på grund af ändring i lagstiftningen eller i den till tulltaxan hörande varuförteckningen eller i eljest offentligt kungjorda verkställighetsföreskrifter. Af förbundsstaternas högsta finansmyndigheter i enlighet med nyssnämnda bestämmelse gjorda medgifvanden skulle upptagas i de förteckningar öfver af billighetsskäl medgifna tulleftergifter, som årligen förelades förbundsrådet.

Hvarje ändring i beslut, som låge till grund för meddelad upplysning, skulle, så framt den icke berodde på ändring i lagstiftningen, i varuförteckningen eller i offentligen kungjorda verkställighetsföreskrifter, genast officiellt meddelas frågeställaren, om ändringen vidtagits inom ett år, efter det upplysningen meddelades. Efter denna tid lämnades däremot meddelande om ändring blott på särskild förfrågan. De tullplatser i direktivdistriktet, där tullbehandling kunde ifrågakomma af vara, om hvilken upplysning lämnats, skulle genast underrättas, då ändring, hvarom nyss sagts, vidtoges i afseende å varans tullbehandling.

Riksfullmäktige för tullar och skatter åläge det att taga kännedom om såväl alla meddelade upplysningar i tullfrågor som sedermera vidtagna ändringar och att med största möjliga skyndsamhet göra anmälan därom till Reichsschatzamt med öfverlämnande af de riksfullmäktige tillställda prof, afbildningar eller beskrifningar af varorna. Fall, hvilka vore af så enkel beskaffenhet, att möjlighet till meningskiljaktighet därom syntes utesluten, eller i hvilka det vore fråga om saker af helt underordnad betydelse, behöfde icke anmälas.

Reichsschatzamt hade att sörja för att skiljaktigheter i de af olika direktivmyndigheter rörande samma vara meddelade upplysningar skyndsammast blefve undanröjda genom vederbörande förbundsstaters högsta finansmyndigheters eller genom förbundsrådets förmedling. Samma myndighet skulle vidare, så framt icke för åstadkommande af likformighet ytterligare skriftväxling, på sätt nyss nämnts, syntes erforderlig, i fortlöpande ordning sammanställa till detsamma ingående anmälningar samt öfversända de sålunda sammanställda uppgifterna till förbundsregeringarna i och för meddelande till tullplatserna.

Svårigheten att under angifna förhållanden åstadkomma en likformig tullbehandling inom hela tyska riket måste naturligtvis, anför tulltaxekommittén vidare, vara väsentligt större än motsvarande svårigheter i ett land med enhetlig tullförvaltning, och detta förhållande ej mindre än de kännbara olägenheter i form af efterkraf å tull, för hvilka den tyska affärsvärlden varit utsatt, syntes i sin mån förklara, att — så vidt kommittén hade sig bekant — Tyskland först af alla länder infört anordningen med bindande officiella förhandsupplysningar i tullfrågor.

Då emellertid i samband med krafvet på motsvarande anordning här i landet äfven upptagits frågan, huruvida vid behandlingen af tullfrågor i högre instans än hos de lokala tullmyndigheterna näringslivet borde särskildt representeras vid sidan af staten, samt äfven i detta hänseende en viss likhet förefunnnes med kraf, som i Tyskland från vissa kretsar framstälts, hade kommittén ansett sig lämpligen böra fullfölja jämförelsen äfven i denna del.

I sådant afseende framhåller kommittén, att i Tyskland icke blifvit ifrågasatt, att förhandsupplysningarna skulle lämnas annorlunda än af en ren tulladministrativ myndighet. De myndigheter, som hade detta åliggande, intoge nämligen därstädes ungefär samma ställning som generaltullstyrelsen här i landet och utgjorde icke någon för den ifrågasvarande uppgiften särskildt inrättad myndighet.

Vidare vore att märka, att den ökade garanti för besvärsmålens riktiga afgörande, som i Tyskland jämväl åsyftats, riktat sig mot afgörandet af nämnda mål i högsta instans. Man hade i sådant hänseende bland annat ifrågasatt dessa måls hänvisning antingen till vanlig domstol eller till en särskild förvaltningsrätt under medverkan af sakkunniga utanför administrationen vid afgörandet. Vidkommande förhållandena här i landet syntes det, som om den farhåga för fiskaliska synpunkters öfvervägande beaktande, hvilken kunde vara förklarlig i ett land som Tyskland, där dylika frågor afgjordes af finansministeriet, icke borde i lika hög grad förefinnas, då afgörandet låge hos landets regering och den Konungens rådgifvare, på hvilken dessa frågors beredning närmast ankomme, hade att företräda handelns och industriens lika väl som statskassans intressen. Också visade det sig, att man i utlandet — äfven om exempel funnes därpå, att tullbehandlingsfrågor ankomme på pröfning af domstol eller skiljemän — dock ganska allmänt låte desamma afgöras af rena förvaltningsmyndigheter. Så vore förhållandet, utom i våra närmaste grannländer, i Tyskland, Österrike-

Ungern, Ryssland och Schweiz. För öfrigt torde väl frågan om afgörandet i sista hand här i landet af dylika frågor själfmant erbjuda sig till öfvervägande, då den redan väckta frågan om inrättande af en regeringsrätt upptoges till närmare granskning.

Med hvad nu anförts hade kommittén emellertid icke ansett sig hafva uttömt frågan angående möjligheten och lämpligheten att åt näringslivets representanter inrymma ökadt inflytande på tullfrågors afgörande. Ty, äfven om frågornas afgörande förbehölles åt regeringen och dess underlydande organ, kvarstode alltid frågan, huruvida den sakkunskap, som förefunnes inom näringsidkarnas krets, behörigen tillgodogjordes vid frågornas beredning till afgörande.

Äfven denna fråga hade vid ärendets behandling inom Riksdagen berörts, i det att vederbörande utskott hänvisat till förhållandena i Hamburg med dess »Beratungsbehörde für das Zollwesen».

Enligt den af nämnda utskott lämnade redogörelse syntes denna rådgifvande institution närmast och egentligast vara ställd vid sidan af senaten, som vore sista instansen för afgörande af tullbehandlingsfrågor i Hamburg. Tullmyndigheterna i första instansen åter syntes icke hafva annan beröring med denna institution, än den, som härflöte däraf, att, då behovet af särskildt sakkunnigt utlåtande yppade sig, de kunde erhålla sådant från någon eller några af sagda institutions medlemmar. Men äfven om en central rådgifvande institution för första instansens tullmyndigheter inom ett så begränsadt tullområde som Hamburgs utan svårighet kunnat anordnas, blefve förhållandet naturligtvis icke detsamma, då området hade den utsträckning som vårt land. En sådan anordning härstädes skulle otvifvelaktigt medföra betydande tidsutdräkt vid förtullningarna. För upprättande af lokala, motsvarande institutioner syntes åter endast på ett fåtal förtullningsplatser förefinnas erforderliga förutsättningar uti tillräckligt antal lämpliga representanter för handel och industri.

Helt annat måste förhållandet vara, då det vore fråga om pröfning i högre instans. Också hade förhållandet i Hamburg sin motsvarighet äfven annorstädes. Exempelvis kunde från upplysningar, lämnade till 1900 års internationella kongress för tullagstiftning, meddelas, huru förhållandet vore ordnad i Österrike-Ungern och Schweiz.

Vid tullfrågors behandling inom österrikiska, likasom ock inom ungerska, finansdepartementet vore vederbörande minister skyldig att före afgörandet inhämta utlåtande af det s. k. Zollbeirat, hvars medlemmar icke tillhörde statsförvaltningen utan utgjordes af sakkunniga, utsedda af regeringen på förslag af handelskamrarna. Denna rådgifvande för-

samling delade sig på afdelningar efter industrigrenar. Om för utlåtande i särskild fråga ingen af medlemmarna besatte erforderlig kompetens, kunde Zollbeirat inhämta yttrande af utomstående sakkunnig enligt eget skön. Zollbeirats utlåtanden hade naturligtvis icke bindande kraft för finansministerns beslut.

I Schweiz anlätade statsförvaltningen för hvarje särskildt fall de sakkunniga, som syntes mest lämpliga, men importören kunde gent emot sådant utlåtande å sin sida påkalla utlåtande i frågan från verkställande utskottet i »Société Suisse pour le commerce et l'industrie».

I hvad mån dessa och likartade institutioner i utlandet visat sig ändamålsenliga och lämpliga samt kunde förtjäna att i en eller annan form efterbildas här i landet, vore en fråga, som väl kunde påkalla särskild utredning; men, då Riksdagens ifrågavarande skrivelse och det kommittén gifna uppdrag icke syntes kommittén därtill föranleda, hade kommittén ansett sig endast böra fästa uppmärksamheten å berörda fråga.

I afseende å hvad kommittén i nu förevarande del af ämnet anført hafva emellertid tre af kommitténs ledamöter, enligt hvad kommitténs utlåtande bilagdt protokollsutdrag utvisar, haft en från den af kommitténs flertal omfattade ståndpunkt något afvikande mening, två under direkt uttalande, att de ansett kommittén böra ingå på en närmare utredning af frågan om lämpligheten af att vid sidan af den ifrågasatta tulltekniska byrån organiserades en institution, sammansatt af representanter för landets näringar, utsedda af korporationer, som hade till uppgift att tillvarataga och främja näringslivets intressen och från hvilken institution nämnda byrå kunde i fall, där så finnes lämpligt, inhämta sakkunnigt utlåtande.

Vidkommande själfva frågan om meddelande af förhandsupplysningar i tullfrågor, har kommittén till en början förklarar, att, oafsedt den omständighet att de svenska statsmakterna gent emot tyska riket åtagit sig att för den tid, den nu afslutade handels- och sjöfartstraktaten med nämnda rike gällde, vidtaga en sådan anordning, af hvilken naturligtvis äfven utländska näringsidkare, som drefve export på Sverige, komme att draga nytta, kunde kommittén, med hänsyn till det svenska näringslivets intressen, göra det uttalande, att nyttan af en sådan inrättning för framtiden torde visa sig väl uppväga därmed förenade, jämförelsevis mindre betydande uppoffringar, likasom ock att motsvarande tyska inrättning i väsentliga delar lämpligen syntes kunna tjäna till föredöme för denna angelägenhets ordnande här i landet.

Oafsedt den betydelse, en byrå af nyssnämnda slag kunde få för åstadkommande af en likformig tullbehandling, syntes densamma böra för den importerande allmänheten kunna medföra afsevärda fördelar. En förtänksam importör kunde nämligen genom att förskaffa sig förhandsupplysning om tullbehandling af den vara, han tänkte införa, förvissa sig om snabb tullbehandling, då införseln ägde run. Och hvad mera vore, han kunde med relativ trygghet uppgöra leveransafstal äfven för någon tid framåt.

Denna senare sida af saken sammanhängde med frågan, i hvilken utsträckning de meddelade upplysningarna skulle anses bindande vid ändringar i tullbehandlingssättet. Gifvet vore, att, så snart dylik ändring hade sin grund i en lagstiftningsåtgärd, här lika litet som i Tyskland kunde ifrågasättas, att på grundval af den äldre lagstiftningen meddelad upplysning skulle vara bindande längre, än till dess den nya bestämmelsen trädte i kraft. Men ändring i tullbehandlingen kunde ock förekomma utan att ändrad lagstiftning därtill föranledde, nämligen då, såsom någon gång inträffade, vederbörande myndigheter, hvilka hade att tillämpa de ifrågakommande tullförfattningarna, kommit till den uppfattning, att dittills följd tullbehandlingspraxis varit oriktig, något som oftast innebure, att varan blifvit i något afseende felaktigt bedömd och i följd däraf oriktigt rubricerad enligt tulltaxan. Det vore i sådant fall oftast en förnyad teknisk undersökning af varan, som gäfve anledning till ändring i det förut tillämpade tullbehandlingssättet.

I händelse en förändring af sistberörda art vidtoges, syntes den icke böra utan vidare göra en i enlighet med den äldre praxis meddelad upplysning kraftlös. Med hänsyn till att sådan upplysning afsetts att vara gent emot statsverket bindande, syntes det kunna ifrågasättas, huruvida icke densamma borde, hvad beträffade införsel, verkställd af den person, som erhållit upplysningen, gälla, tills denne blifvit under rättad om den vidtagna ändringen. Tillämpning i hvarje fall af denna grundsats skulle dock medföra olägenheter. Å ena sidan skulle därigenom den importör försättas i en alltför gynnad ställning, hvilken af en eller annan anledning mindre lätt kunde anträffas med delgifning. Å andra sidan skulle den importör, som omedelbart med delgifning anträffades, kunna, därest genast därefter den vidtagna ändringen blefve mot honom ovillkorligen gällande, oförskyldt tillfogas kännbar ekonomisk förlust. Det kunde ju lätteligen hända, att han i god tro redan träffat leveransafstal, hvilka ännu icke hunnit effektueras och hvilka han icke kunde få lämpade efter de ändrade förhållandena.

I det förra hänseendet syntes man därför böra göra en inskränkning i principens tillämplighet så till vida, att man dels — utgående från

den förutsättning att importören hölle generaltullstyrelsen underkunnig om sin eller behörigt ombuds adress här i riket — låte ändringen genast träda i kraft mot den, som ej kunde med delgifning anträffas, dels ock för att icke göra delgifningsåliggandet allt för betungande för myndigheterna fritoge dem från skyldighet att underrätta, om mer än ett år förflutit, efter det upplysningen meddelats. Härutinnan förekomme i viss mån motsvarande inskränkande bestämmelser i den tyska lagstiftningen.

I det senare hänseendet hade man i Tyskland tillgodosett importörens befogade intresse på det sätt, att man under någon tid efter ändringen låte det äldre tullbehandlingssättet tillämpas på för hans räkning inkommande varor. Detta sätt att ordna saken syntes i Tyskland, där i stor utsträckning tillämpades förfarandet att af billighetsskäl bevilja tulleftergifter, förefalla helt naturligt. Hos oss däremot, där dylika billighetshänsyn hittills icke fått göra sig gällande, skulle möjligen införandet af en sådan ny princip kunna väcka vissa betänkligheter, såsom ock af tullstatskommitténs yttrande framginge; men, med hänsyn till nyss anförda förhållanden och för att icke syftet med den ifrågasatta institutionen skulle delvis förfelas, alltså af rent praktiska skäl, syntes man i viss mån böra utsträcka upplysningens bindande kraft utöfver den tidpunkt, då ändring i tullbehandlingspraxis inträdde, något som måhända ock kunde anses påkalladt af den i svensk-tyska traktaten gjorda utfästelse. Ställde man sig på nu angifna ståndpunkt, syntes man emellertid böra för sig klargöra, hvilken betydelse för statsverket frågan kunde hafva.

För att i sistberörda afseende vinna upplysning hade kommittén gått i författning om införskaffande af uppgifter, i hvilken omfattning ändringar under tiden från och med år 1901 vidtagits i tullpraxis i riktning af skärpt tullbehandling, eller, med andra ord, i hvilka fall skärpning i tullbeskattningshänseende under tiden förekommit, utan att densamma varit föranledd af ändrad lagstiftning; och inhämtades af dessa uppgifter, hvilka lämnats af packhusinspektionen i Stockholm, dels att under nämnda tid inträffat allenast sexton fall — samtliga tillkomna på grund af beslut af generaltullstyrelsen — då dylik ändring förekommit, dels ock att den förändrade tullbehandlingen i regeln berott därpå, att nya sakkunniga blifvit hörda.

För att vidare åskådliggöra berörda uppgifter har kommittén lämnat följande tabellariska sammanställning af desamma, upptagande såväl de varuslag, om hvars tullbehandling fråga varit, som den olika tull-

behandling, nämnda varuslag underkastats före och efter den ifråga-
varande ändringen.

Varuslag.	Tullbehandling före ändringen, (Tullsats).	Tullbehandling efter ändringen, (Tullsats).
»Degras» (garfvarfett)	Tullfritt	15 % af värdet
Slaggull	D:o	D:o
Brefkortsalbum	35 öre pr kilogram	2 kr. pr kilogram
»Evinol-Crème» (sko- smörja)	15 % af värdet	20 öre ,, ,, , brutto
Frimärksalbum	35 öre pr kilogram	2 kr. ,, ,,
Kiesel-guhr-papp	1 ,, ,, ,,	5 öre ,, ,,
Borrolja	Tullfri	15 % af värdet
Bengaliska tändstickor	5 öre pr kilogram	2 kr. pr kilogram
Ventilplattor af kautschuk	Tullfria	10 % af värdet
Muttrar till velocipeder	50 öre pr kilogram	2 kr. pr kilogram, netto
»Coal Tar» (stenkolstjära)	Tullfri	15 % af värdet
Zinkbultar	Tullfria	20 öre pr kilogram
Komprimerade stålaxlar	10 % af värdet	2 kr. 50 öre pr 100 kilogram
Fönsterramar af järn	10 öre pr kilogram	1 kr., 50 öre eller 20 öre pr ,,
Kautschuksringar, platta	Tullfria	1 kr. 20 ,, ,, ,,
Planschverk, vissa slag	Tullfria	50 öre ,, ,,

Häraf syntes, anför kommittén vidare, framgå, att det ur stats-
kassans synpunkt icke kunde möta någon synnerlig betänklighet att
med afseende å inträffande skärpning i tullbehandlingspraxis medgifva
bindande verkan af förut meddelad tullbehandlingsupplysning under
någon tid efter det ändringen ägt rum, om blott denna tid icke till-
toges alltför rundlig. För utsträckning allenast till en kortare tid
talade jämväl den omständigheten, att importören ej borde sättas i en
allt för gynnad ställning i förhållande till konkurrenser, mot hvilka
den nya ordningen tillämpades. Med hänsyn till dessa förhållanden
syntes den i Tyskland stadgade förlängningen af giltighetstiden med tre
månader vara väl afpassad, och syntes densamma kunna antagas göra
tillfyllest jämväl med afseende å aftal, som uppgjorts om successiva
leveranser. Kommittén hade ansett den förlängda tiden lämpligen böra
räknas från den dag, då importören om förändringen kunnat äga känne-
dom. Gifvet vore emellertid, att ifrågavarande förmån endast borde

tillkomma den importör, som utan kännedom om förändringen i god tro träffat aftal om leverans af ett varuparti.

Beträffande det närmare anordnandet af den nya institutionen kunde, på sätt kommittén yttrat, motsvarande tyska inrättning i hufvudsakliga delar tjäna till förebild. Tydligt vore emellertid, såsom ock af den för de tyska förhållandena lämnade redogörelsen framginge, att de föreskrifter i den tyska författningen, som betingats af de skilda förbundsstaternas själfständiga ställning i tullbehandlingsfrågor, icke kunde få någon motsvarighet hos oss, som i generaltullstyrelsen hade en för hela landet gemensam central tullmyndighet. De stadganden däremot, som berörde själfva ansökningsförfarandet och de särskilda villkoren för erhållande af upplysning, kunde i allt väsentligt hos oss göras lika med de i Tyskland gällande.

Nyssberörda föreskrifter jämte stadgandena om en meddelad upplysnings bindande kraft, hvilka afsåge att ordna rättsförhållandet å hit-hörande område mellan de enskilde och statsverket samt delvis kunde medföra modifikationer i tillämpningen af Riksdagens allmänna beslut rörande tullbeskattningen, syntes vara af beskaffenhet att böra inflyta i en särskild förordning, hvilken emellertid icke lämpligen syntes böra inrymma jämväl sådana däraf betingade bestämmelser, som allenast innefattade instruktionsföreskrifter för tullmyndigheterna.

Från nu angifna ståndpunkt har kommittén utarbetat följande förslag till

Förordning

angående rätt att hos generaltullstyrelsen erhålla upplysning rörande tullbehandlingen af varor, afsedda att till riket införas.

§ 1.

Huru gällande tulltaxa och taratariff skola tillämpas å vara, som någon har för afsikt att till riket införa, därom äger han i den ordning, här nedan sägs, hos generaltullstyrelsen erhålla upplysning, som är för statsverket bindande, enligt hvad i denna förordning stadgas.

§ 2.

Upplysning, som i § 1 afses, sökes skriftligen med uppgift å varans beskaffenhet och tillämnade användning äfvensom å den eller de tullplatser, där varan efter införseln skall angifvas vare sig till direkt förtullning eller till uppläggning å nederlag; och skall därjämte i ansök-

ningen uppgifvas hvad sökanden har sig bekant angående varans tullbehandling, då den förut införts, äfvensom hvarest tullbehandlingen ägt rum.

Jämte ansökning, som nu är sagd, skall till generaltullstyrelsen aflämnas prof å varan i den myckenhet, att, efter nödig befunnen undersökning däraf, återstoden må kunna fördelas i särskilda prof att förvaras i det skick, generaltullstyrelsen föranstaltar, ett hos sökanden, ett hos generaltullstyrelsen och ett hos en hvar tullförvaltning, där enligt ansökningen tullbehandlingen skall äga rum.

I stället för prof å varan, där sådant icke kan företes, må uttömmande beskrifning eller utförlig ritning öfver densamma i erforderligt antal exemplar bifogas; ankommande dock i ty fall, likasom ock då hvarken prof, beskrifning eller ritning företes, på generaltullstyrelsen att pröfva, huruvida med ledning af den förebragta utredningen den äskade upplysningen må kunna meddelas.

§ 3.

Möjligen uppkommande kostnad för varuprofs undersökning äfvensom för sådant profs förpackning eller inneslutande i kärl till framtida förvar samt transport till tullplats, där den inkommande varan skall tullbehandlas, gäldas af sökanden; och åligger det honom att, där generaltullstyrelsen pröfvar sådant skäligt, ställa nöjaktig säkerhet för sagda kostnad.

§ 4.

Mot meddelad upplysning i tullbehandlingsfråga må klagan icke föras. Vägras sådan upplysning, däröfver må besvär anföras i den ordning, som är stadgad angående sökande af ändring i generaltullstyrelsens beslut.

§ 5.

1. Enligt denna förordning meddelad upplysning i tullbehandlingsfråga skall lända till efterrättelse vid tullbehandling af vara, hvars öfverensstämmelse med den i upplysningen afsedda vara blifvit vederbörligen utrönt; dock att hvad sålunda föreskrifvits äger tillämpning allenast så länge de vid upplysningens meddelande gällande stadganden i fråga om varans tullbehandling fortfarande äga giltighet och oförändradt tillämpas.

2. Har, utan att ändring i sagda stadganden vidtagits, ändrad tillämpning af desamma inträdt på grund af vare sig generaltullstyrelsens

eller Kungl. Maj:ts beslut, skall vid tullbehandling af vara, som till sökanden eller för hans räkning inkommer, upplysningen fortfarande äga giltighet, så länge icke beslutet delgifvits sökanden eller behörigt ombud för honom; dock att hvad sålunda stadgats icke äger tillämpning, därest sökanden eller ombudet icke kunnat under uppgifven adress här i riket med delgifning anträffas eller mera än ett år förflutit, efter det upplysningen meddelades.

3. Vid sådan ändring i tillämpningen af gällande stadganden, hvarom i mom. 2 sägs, må dessutom tullbehandling i enlighet med den före ändringen meddelade upplysningen kunna medgifvas i afseende å vara, som till sökanden eller för hans räkning inkommer under de närmast efter förändringen följande tre månaderna och införes på grund af aftal, som sökanden styrker sig hafva träffat, innan han kunnat äga kännedom om förändringen. I fall, som nu är sagdt, skall frågan, huruvida tullbehandlingen må verkställas i enlighet med den lämnade upplysningen, underställas Kungl. Maj:ts pröfning. Förekommer därvid skäligen anledning, att någon i ansökningen meddelad uppgift, hvilken befunnits oriktig, lämnats mot bättre vetande, eller att föreskrifven uppgift, som sökanden underlåtit meddela, kunnat af honom lämnas, vare dock tullbehandling i enlighet med den lämnade upplysningen icke medgifven.

4. Utan hinder af meddelad upplysning i tullbehandlingsfråga, må mot tullbehandling af inkommen vara besvär anföras enligt hvad därom är stadgadt.

För de särskilda stadganden i detta författningsförslag, hvilka tarfvade ytterligare motivering, har kommittén därefter i följande ordning redogjort.

§ 1. De tullförfattningar, om hvars tillämpning det kunde blifva fråga att lämna bindande upplysning, vore gifvetvis tulltaxan och taratariffen.

§ 2. För underlättande af den myndighets arbete, som skulle lämna upplysning, syntes böra fordras, att varans tillämnade användning uppgåfves, hvarjämte det tvifvelsutän vore ägnadt att påskynda förtullningen af den inkomna varan, om den eller de blifvande förtullningsorterna angåfves, så att prof å varan kunde finnas där tillgängligt. Om sökanden vidare förpliktades gifva tillkänna, hvad han möjligen hade sig bekant om tullbehandling af varan vid eventuell föregående införsel däraf, syntes härigenom sträfvandet efter likformighet i tullbehandling kunna ej obetydligt främjas.

Att däremot i enlighet med den tyska författningen fordra uppgift om varans produktionsland syntes åtminstone för närvarande icke vara af behovet påkalladt.

I likhet med hvad fallet vore i Tyskland, hade kommittén föreslagit, att såsom regel borde föreskrivas, att för upplysnings erhållande prof å varan skulle företes; och borde dylikt prof aflämnas i så stor myckenhet, att, förutom hvad som åtginge för varans undersökning, ett prof kunde stanna hos generaltullstyrelsen, ett prof återställas till sökanden samt slutligen ett prof sändas till en hvar tullförvaltning, där enligt ansökningen tullbehandlingen skulle äga rum.

Då det för tullbehandlingen af en inkommande vara, hvarför en meddelad upplysning åberopades, vore af afgörande betydelse att fastställa, huruvida varan öfverensstämde med vid upplysningens meddelande företedda prof, låge det vikt uppå, att betryggande åtgärder vidtoges, i syfte att dessa prof icke kunde undergå någon förändring under den tid, som förflöte mellan upplysningens meddelande och tullbehandlingen af den inkommande varan. Generaltullstyrelsen syntes därför böra föranstalta om profvens inneslutande till förvaring på lämpligt sätt under försegling.

Kunde prof å varan ej åstadkommas, borde likväl sökanden lämnas möjlighet att genom företeende af uttömmande beskrifning eller ritning öfver varan förskaffa sig den önskade upplysningen, men syntes det i dessa fall vara nödigt att öfverlämna åt generaltullstyrelsen att afgöra, huruvida beskrifningen eller ritningen vore af den beskaffenhet, att upplysningen kunde lämnas. Liknande pröfningsrätt borde gifvetvis med än större skäl tillkomma generaltullstyrelsen i det fall, att upplysning begärdes utan att därvid vare sig prof, beskrifning eller ritning företeddes.

Såsom af det anförda framginge, vore kommittén af den mening, att, då prof å varan företeddes, skulle upplysningen ovillkorligen lämnas. Kommittén ville emellertid med afseende härå erinra, att af tullstatskommittén framhållits åtskilliga fall, då det skulle vara förenadt med afsevärd svårighet att meddela upplysning. På sätt förut nämnts, hade tullstatskommittén härom anført, bland annat, att exempelvis i vissa fall det mötte tekniska svårigheter att bedöma en vara efter företedt prof, likasom ock vissa varor efter någon tids förlopp underginge sådana förändringar till beskaffenhet eller utseende, att bedömandet vid införseln af en sådan varas identitet med det företedda profvet kunde försvåras eller rent af omöjliggöras. Då kommittén beträffande dylika fall icke förutsatt befogenhet för generaltullstyrelsen att vägra

upplysning, vore det ej på grund däraf, att kommittén underskattat svårigheterna. Kommittén hade fast mera haft sin uppmärksamhet riktad på åtskilliga fall af berörda slag. Så till exempel hade kommittén tänkt sig det fall, att ett råsockerprof, som vid upplysningens meddelande befunnits vara till färgen obetydligt mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, genom ljusets inverkan sedermera förändrat färg, så att det blifvit ljusare än nämnda standardnummer och sålunda underkastadt en högre tullsats, än hvad den meddelade upplysningen innehöle. Vidare hade kommittén icke förbisett, att vissa varor, hvilka behöfde vid tullbehandlingen kemiskt undersökas, möjligen kunde efter någon tids förvaring undergå sådana förändringar, att en förnyad analys kunde gifva annat resultat än det ursprungliga. Men kommittén hade trott dessa svårigheter icke vara oöfvervinneliga. Så hade man i fråga om det sist omnämnda fallet utgått därifrån, att, som villkor för att en vara, hvilken erfordrade kemisk undersökning, skulle tullbehandlas i enlighet med förut meddelad upplysning, kräfdes, att den inkommande varan befunnes till beskaffenheten öfverensstämma med profvet, sådant detta befunnits vid dess analys enligt den närmare redogörelse, som den meddelade förhandsupplysningen i detta afseende måste innehålla. Hvad åter beträffade det anförda exemplet om förändring af färgen å socker, syntes i detta och liknande fall svårigheten kunna öfvervinnas, om profvet utanpå det vanliga emballaget försåges med något ogenomskinligt omhölje, som vederbörande tullförvaltning kunde i mån af behof aflägsna för att efter verkställd tullbehandling af inkommen vara åter under försegling påsätta. Kommittén ville i detta afseende erinra, att redan nu behof måste anses förefinnas att tillse, att de vid tullbehandling af oraffineradt socker använda normalprof på betryggande sätt förvarades.

Vid nu anförda förhållanden hade kommittén trott, att, lika litet som i den tyska författningen funnes inrymd någon diskretionär befogenhet uti ifrågavarande afseende för vederbörande direktivmyndighet, lika litet borde hos oss stadgas rätt att vägra upplysning i något fall, då prof företeddes.

§ 3. Utöfver de i denna paragraf angifna kostnader syntes sökanden icke böra få vidkännas annan utgift än den, som författningsenligt kunde belöpa för den expedition i ärendet, som till honom utfärdades. Sådan expedition, hvilken, enligt hvad kommittén antoge, komme att utfärdas i form af protokollsutdrag, syntes med tillämpning af gällande

bestämmelser böra vara fri från lösen, men böra beläggas med stämpel till belopp af fyra kronor, där icke expeditionen undantagsvis kräfd mera än ett ark, i hvilket fall stämpelbeloppet ökades med två kronor för hvarje ark utöfver det första.

Anledning att ifrågasätta frihet från berörda stämpelafgift för ifrågavarande expeditioner mera än för generaltullstyrelsens protokollsutdrag i allmänhet syntes så mycket mindre förefinnas, som en så måttlig afgift som den, hvarom här vore fråga, endast torde kunna anses såsom ägnad att verka som korrektiv mot onödiga förfrågningar.

§ 4. Den rätt att öfverklaga generaltullstyrelsens beslut, som eljest vore allmän regel, syntes af praktiska skäl icke böra medgifvas i fråga om beslut, hvarigenom förhandsupplysning meddelades. Någon rätt att besvara sig öfver dylikt beslut förekomme ej heller i Tyskland; och gifvetvis kunde sökandens intresse få anses tillbörligt tillgodosedt genom hans författningsenliga rätt att öfverklaga inkommen varas tullbehandling. I det fall däremot, då generaltullstyrelsen vägrade lämna upplysning, syntes rätten att besvara sig böra förvaras sökanden.

§ 5. Med iakttagande af den begränsning i fråga om meddelad upplysnings bindande kraft, hvarom förut förmälts, borde inkommen varas tullbehandling i enlighet med vederbörligen gifven förhandsupplysning kunna påfordras, äfven om varan af sökanden importerades för annan persons räkning eller om den af annan person infördes för sökandens räkning. Vidare borde dylik tullbehandling af varan kunna påkallas icke blott vid den eller de tullplatser, som i ansökningen uppgifvits, utan äfven vid öfriga tullplatser med motsvarande tullbehandlingsrättigheter. Förekomme tullbehandling å ort af senare slaget, syntes emellertid icke obetingadt lika snabb tullbehandling kunna påräknas som vid införsel öfver de i ansökningen uppgifna platser, i ty att prof öfverlämnades endast till tullförvaltningarna på dessa senare platser och det, äfven om sökanden företedde det till honom utlämnade profvet, icke borde kunna förmenas tullförvaltningen att, i händelse sådant ansåges nödigt för bevakande af det allmännas rätt, föranstalta om den inkomna varans jämförande med vederbörligt prof, som befunnit sig i officiell vård.

På sätt förut nämnts, hade kommittén ansett, att en ändring i tillämpad tullpraxis icke borde utan vidare beröfva en upplysning giltighet, utan att tullbehandling i enlighet med upplysningen borde under viss tid stå öppen för vara, som till sökanden eller för hans räkning inkomme på grund af aftal, som sökanden träffat, innan han

kunnat äga kännedom om ändringen. I allmänhet taget kunde väl förutsättas, att han icke kunnat äga sådan kännedom före den dag, då underrättelse om ändringens vidtagande ankommit till tullplats, å hvilken eller i hvars distrikt han eller hans uppgifna ombud hade sitt hemvist. Pröfningen, huruvida undantagsvis i det föreliggande fallet på grund af förebragt utredning en tidigare vetenskap om förhållandet kunde förutsättas, eller om tvärtom sökanden eller hans ombud kunde anses ännu längre hafva saknat kännedom om ändringen, och följaktligen afgörandet, huruvida en varuimportör skulle tillerkännas den med nu berörda bestämmelser afsedda förmånen i afseende å tullbehandling, syntes böra ankomma på Kungl. Maj:t. Att emellertid en dylik förmån ej borde beviljas den importör, som i den till grund för upplysningen liggande ansökningen mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att meddela föreskrifven uppgift, som kunnat af honom lämnas, syntes böra uttryckligen föreskrifvas.

Kommittén hade vidare ansett, att i förevarande paragraf lämpligen borde intagas en erinran om den varuimportören tillkommande rätten att utan hinder af meddelad upplysning mot tullbehandling af inkommen vara anföra besvär enligt bestämmelserna i § 187 i gällande tullstadga.

I detta sammanhang har kommittén slutligen erinrat, att i den tyska författningen funnes föreskrifvet, att den, som under åberopande af en meddelad upplysning försökt att införa en annan, med högre tull belagd vara, skulle straffas enligt straffbestämmelserna i tullagen. Förutom det att en motsvarande bestämmelse, hvilken skulle komma att beröra ett lagstiftningsområde, som hos oss reglerades genom tullstadgan, enligt kommitténs mening ej lämpligen borde inflyta i förevarande förordning, syntes behovet af ett dylikt stadgande kunna ifrågasättas, då någon större svårighet för tullpersonalen att skydda sig för svikligt förfarande i berörda afseende icke torde förefinnas. Skulle det emellertid visa sig vara af nöden att i antydd riktning fullständiga gällande lagstiftning, syntes de för ändamålet erforderliga föreskrifterna böra inrymmas i § 131 tullstadgan.

Hvad beträffade organisationen af den myndighet, som skulle äga att meddela upplysningar af ifrågavarande slag, anslöte sig kommittén till den uppfattning, som i frågan uttalats af Första Kammarrens tillfälliga utskott och som låge till grund för Riksdagens uttalande, nämligen att tullbehandlingstvister och förfrågningar rörande varors tullbehandling borde handläggas på en och samma byrå och följaktligen

föredragas inför generaltullstyrelsen af en och samme byråchef. Om vid en sådan anordning hithörande ärenden skulle, såsom sannolikt vore, komma att befinnas utgöra en så betydande arbetsbörda, att ärenden af annan innebörd ej hunne handläggas å denna byrå, kunde detta endast blifva till fördel för den nya institutionen, enär vid tillsättande af ifrågavarande byråchefstjänst hufvudsaklig hänsyn då kunde tagas till vederbörandes tulltekniska utbildning. Enligt kommitténs uppfattning vore det nämligen ett oeftergifligt villkor för att den nya institutionen skulle blifva till väntadt gagn, att den tulltekniska sakkunskapen städse kunde förutsättas vara på ett fullt tillfredsställande sätt representerad å ifrågavarande byrå. Under förutsättning härjämte, att till byråchefens biträde anställdes erforderligt antal väl utbildade underordnade, syntes man ock kunna antaga, att packhusinspektionen i Stockholm icke behöfde annat än undantagsvis tagas i anspråk för utredning af till generaltullstyrelsen hänskjutna tullbehandlingsfrågor, utan att inspektionen kunde få mera odeladt ägna sig åt sin egentliga uppgift, att vara tullbehandlingsmyndighet i första instans i Stockholm.

Kommittén ansåge sig vidare böra särskildt betona vikten däraf, att chefen för sagda byrå komme att stå i erforderlig beröring med landets näringslif för att, närhelst sakkunnigt utlåtande från näringsidkarnas krets vore påkalladt vid pröfningen af en tullbehandlingsfråga, han kunde vara i tillfälle att införskaffa detsamma från i sådant hänseende mest lämplig person.

I fråga om byråns arbetssätt i öfrigt syntes detta böra ordnas i så enkla och praktiska former som möjligt samt ärendena behandlas med minsta tidsutdräkt, och alltså begärda upplysningar meddelas med största möjliga snabbhet. Vidare syntes, i händelse begärd upplysning icke kunde omedelbart lämnas, vare sig på den grund att teknisk undersökning kräfdes eller af annan orsak, den frågande böra från byrån erhålla underrättelse om uppskofvet äfvensom om skälet därför.

Beträffande härefter byråns personal har kommittén ansett sig böra framhålla, att densamma i fråga om antal borde göras fullt tillräcklig och att vid tillsättning af dithörande befattningar hänsyn borde tagas till tullteknisk utbildning, så att jämväl de underordnade tjänstemännen vore i varukännedom väl förfarna.

Jämväl hade kommittén ansett sig kunna förutsätta, att sådana anordningar träffades, att af generaltullstyrelsen meddelade upplysningar i tullbehandlingsfrågor lika väl som afgjorda tullbehandlingstvister blefve, där de kunde anses äga någon betydelse ur tullbehandlingssyn-

punkt, bragta till samtliga vederbörande lokala myndigheters kännedom samt på lämpligt sätt för allmänheten tillgängliggjorda.

Innan jag härefter öfvergår till att redogöra för innehållet i generaltullstyrelsens förr omförmälda utlåtande, torde det tillåtas mig anmäla en af tulltaxekommittén den 3 december 1906 aflåten underdånig skrifvelse, hvarmed öfverlämnats vissa af kommittén genom utrikesdepartementets bemedling införskaffade handlingar, innefattande upplysningar i ämnet rörande förhållandena i vissa främmande länder, hvilka upplysningar synas delvis vara af intresse vid bedömandet af nu föreliggande frågor.

Af berörda handlingar framgår, att i Frankrike saknas föreskrifter angående meddelande af officiella upplysningar i tullfrågor, men att praxis utbildat sig på det sätt, att generaltulldirektionen undantagslöst på hvarje skriftlig förfrågan angående tullbehandlingen af en vara lämnar svar, som, under förutsättning att icke ett groft misstag blifvit begånget, blifver bindande, intill dess annorlunda förordnas. Tid efter annan meddelas de sålunda gjorda klassificeringarna genom cirkulär till tullkamrarna, men generaldirektionen är oförhindrad att genom nytt cirkulär ändra en klassificering utan hinder af de upplysningar, som lämnats, och utan skyldighet att därom underrätta mottagarna af sagda upplysningar.

Uti Italien åter har, närmast på grund af handelstraktat med Schweiz, redan införts ett visserligen tills vidare genom provisoriska föreskrifter, men dock officiellt reglementeradt förfaringssätt för importör att erhålla förhandsupplysning i tullbehandlingsfrågor. Dessa föreskrifter äro gifna i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förut omförmälda i Tyskland uti förevarande afseende gällande stadganden, särskildt i fråga om ordningen för sökande af upplysning samt beträffande tiden för upplysnings bindande kraft. Af de mera väsentliga olikheterna skall jag endast beröra tullmyndigheternas befogenhet å nu ifrågasvarande område. Enligt de i Italien gällande bestämmelser äro tullkammare af första ordningen och andra ordningens första klass bemyndigade att gifva förhandsupplysning. Öfriga tullkammare, till hvilka förfrågningar inkomma, skola inskränka sig till att öfersända dem till distriktets direktör för svars erhållande. Men äfven tullkammare med bemyndigande att lämna förhandsupplysning har denna sin befogenhet inskränkt till fall, där tullkammaren *utan den ringaste tvekan* ser sig i stånd att afgifva svar å förfrågan. Eljest och i fall, där svar ej kan

ges utan föregående kemisk analys, öfversändes ärendet till vederbörande ministerium, som då själf lämnar besked.

I sitt den 1 november 1906 aflåtna underdåniga utlåtande har generaltullstyrelsen till en början framhållit, att det svårigen kunde på förhand bedömas, i hvad mån befintligheten af en institution af nu ifrågavarande beskaffenhet kunde komma att innebära garanti för förverkligande af de förväntningar i afseende å likformighet i tullbehandlingen, som allmänt syntes vara därmed förbundna. Det syntes dock kunna antagas, att institutionen, ändamålsenligt anordnad, äfven i detta hänseende komme att äga en viss betydelse, liksom det syntes kunna anses visst, att institutionen skulle blifva till afsevärdt gagn för importverksamheten i vårt land. Generaltullstyrelsen ansåge sig därför hafva allt skäl att tillstyrka, att en sådan institution blefve här i riket inrättad.

Generaltullstyrelsens utlåtande.

Såväl Riksdagen som kommittén för revision af tulltaxan hade utgått från den förutsättning, att ifrågavarande institution skulle utgöra en särskild afdelning af generaltullstyrelsen, jämställd med de inom styrelsen nu anordnade byråer. Likaså hade både Riksdagen och kommittén framhållit lämpligheten däraf, att tvister om inkomna varors tullbehandling blefve handlagda å samma afdelning af generaltullstyrelsen, som hade att behandla ansökningar om förhandsupplysningar och således inför styrelsen föredragna af chefen för denna afdelning. Då lämpligheten af en sådan anordning syntes generaltullstyrelsen obestriddig, har styrelsen, på sätt jag redan förut i annat sammanhang omförmält, för sin del anslutit sig till denna uppfattning; och har styrelsen föreslagit, att ifrågavarande afdelning af styrelsen måtte, med hänsyn till de göromål, som sålunda företrädesvis komme att handläggas å densamma, erhålla benämningen *tullbehandlings- och upplysningsbyrån*.

Vid den granskning, som tulltaxekommitténs förut omförmälda författningsförslag inom generaltullstyrelsen undergått, har styrelsen i vissa punkter funnit anledning till erinringar, hufvudsakligen af formell natur, hvilka delvis föranledt förslag till vissa ändringar i kommitténs förslag; och anför generaltullstyrelsen i dessa hänseenden följande.

§ 1. Då kommittén i denna paragraf uttalat, att upplysning skulle kunna erhållas, huru gällande taratariff skulle tillämpas å viss vara, hade styrelsen ansett sig böra framhålla, att en sådan upplysning tydligtvis icke kunde erhålla samma bindande kraft som en upplysning angående den tull, en vara vid införsel skulle draga. Den enligt

gällande bestämmelser tulltjänsteman tillkommande rättigheten att för den verkliga tarans utrönande låta störta inkommen vara måste nämligen bevaras honom oförkränkt, utan hinder af den meddelade upplysningen. Denna syntes således endast kunna innefatta meddelande om det taraafdrag, som enligt tariffen finge åtnjutas för varan, då den inkomme i förpackning af viss uppgifven beskaffenhet, med under rättelse tillika, att rätt till störtning vore förbehållen såväl tulltjänsteman som importören.

§ 3. För att, särskildt då den upplysningssökande hvarken ägde hemvist eller drefve näring inom landet, bereda styrelsen möjlighet att på lättaste sätt tillhålla sökanden att godtgöra eller ställa säkerhet för de kostnader, som enligt denna paragraf skulle af honom gäldas, äfvensom att af honom uttaga stämpelafgift för det utdrag af styrelsens protokoll, hvarigenom begärd upplysning borde meddelas honom, syntes det styrelsen lämpligt, att sökandens rätt att erhålla den begärda upplysningen gjordes beroende däraf, att han fullgjort berörda skyldighet, och att styrelsen fördenskull tillerkändes befogenhet att, där så pröfvades skäligt, låta anstå med upplysningens meddelande till dess så skett. Styrelsen syntes ock böra äga rättighet att fordra inbetalande af lämpligt förskott å sagda kostnader i stället för ställande af säkerhet därför, då det förra väl oftast ställde sig bekvämare. Naturligtvis borde eventuellt öfverskott å det lämnade förskottet redovisas sökanden.

§ 4. Enligt de i denna paragraf föreslagna bestämmelser skulle klagan icke kunna föras mot meddelad upplysning i tullbehandlingsfråga. Detta stadgande innebure tydligen, att, då den upplysningssökande icke åtnöjdes med meddelad upplysning om viss varas tullbehandling, han, för att få upplysningens riktighet pröfvad, hade att till riket införa varan, därefter hos generaltullstyrelsen öfverklaga den lokala tullförvaltningens i enlighet med upplysningen meddelade beslut om varans tullbehandling och slutligen hos Kungl. Maj:t anföra besvär mot styrelsens beslut, som väl måste utfalla i enlighet med den lämnade upplysningen. Det syntes styrelsen obestriddigt, att detta förfaringssätt innebure en väsentlig omgång och icke stode i samklang med den fordran på snabbhet i tullbehandlingsförfarandet, som eljest och med allt skäl af kommittén med stor skärpa gjorts gällande. Styrelsen kunde därför icke annat än ställa sig synnerligen tveksam beträffande lämpligheten af detta stadgande; men då, detta oaktadt, styrelsen icke ansett sig böra föreslå en bestämmelse af motsatt innebörd, hade sådant berott på antagandet, att de af kommittén antydda

praktiska skäl för kommitténs förslag i nu ifrågavarande afseende — mot hvilket, så vidt af betänkanDET framginge, icke någon invändning blifvit gjord från de kommittéledamöTERS sida, hvilka närmast representerade landets näringslif — vore af afgörande betydelse för frågan.

Vidare hade kommittén i denna paragraf föreslagit en bestämmelse, att besvär finge i den ordning, som vore stadgad angående sökande af ändring i generaltullstyrelsens beslut, anföras mot beslut, hvarigenom begärd upplysning vägrats. Enligt § 2 i förslaget kunde upplysning rörande en varas tullbehandling vägras endast i det fall, att prof å varan icke företetts, sålunda då till grund för bedömandet af varan föreläge, förutom sökandens uppgifter, blott beskrifning eller ritning, eller då icke ens sådana handlingar aflämnats. Då styrelsen i sådant fall, med tillämpning af den styrelsen enligt sistnämnda paragraf tillkommande pröfningsrätt, förklarar begärd upplysning icke kunna meddelas, skulle rätten till anförande af besvär öfver ett sådant beslut innebära, att till Kungl. Maj:ts pröfning skulle få hänskjutas frågan, huruvida upplysningen kunnat lämnas eller icke. Därest Kungl. Maj:t då funne upplysningen hafva kunnat meddelas, skulle styrelsen, som förutsatte, att ärendet i sådant fall blefve återremitteradt till styrelsen, blifva ålagdt att meddela en upplysning utan att därför hafva annat underlag än det, som styrelsen en gång förklarar sig anse otillräckligt. Styrelsen funne sig fördenskull icke kunna biträda, hvad kommittén i detta afseende föreslagit, utan hemställde, att i stället den föreskrift måtte meddelas, att då upplysning vägrats i fall, där styrelsen ägde pröfva, huruvida upplysning kunde lämnas. klagan öfver sådan vägran icke finge föras.

§ 5. Mot de grundsatser rörande den bindande kraften af lämnad upplysning i tullbehandlingsfråga, hvilka kommittén i denna paragraf uttalat, hade styrelsen i sak intet att erinra. De anmärkningar, styrelsen i allt fall ansett sig böra framställa, åsyftade endast att i vissa afseenden fullständiga eller förtydliga paragrafens andra moment.

I detta moment förutsattes tydligen, att det i vissa fall skulle åligga generaltullstyrelsen såsom en skyldighet att, då tullbehandlingen af en vara, rörande hvilken upplysning lämnats, genom sedermera meddeladt beslut blifvit ändrad, om detta beslut underrätta sökanden, som erhållit upplysningen. Enligt styrelsens åsikt borde emellertid uttrycklig föreskrift om detta åliggande för styrelsen inflyta i författningen. Denna delgifningsskyldighet torde dock kunna och böra inskränkas till de fall, då tullafgiften för varan höjts eller varan, om den jämlikt upplysningen skolat åtnjuta tullfrihet, förklarats tullpliktig.

Då vidare ändringsbeslutet, därest detsamma meddelats, sedan mera än ett år förflutit efter det upplysningen lämnats, enligt kommitténs förslag skulle omedelbart träda i kraft äfven gent emot sökanden, borde enligt styrelsens åsikt delgiftningsskyldighet i detta fall icke förefinnas, och likaså syntes styrelsen böra vara fritagen från nämnda skyldighet, då sökanden icke uppgifvit sin egen eller behörigt ombuds adress här i riket, i hvilket fall konsekvensen ock syntes fordra, att ändringsbeslutet genast trädde i kraft äfven mot sökanden.

De åsikter, styrelsen sålunda i ifrågavarande hänseenden uttalat, kunde måhända anses uttryckta äfven genom kommitténs förslag till lydelse af § 5 mom. 2; men då styrelsen för sin del ansåge lämpligt, att uttryckliga och fullständiga bestämmelser i dessa afseenden inflöte i författningen, hade styrelsen i sådant syfte utarbetat förslag till en något ändrad lydelse af momentet.

Därest Kungl. Maj:t skulle finna skäligt att, med ändring af kommitténs förslag, förordna, att besvär finge i den ordning, som vore stadgad angående sökande af ändring i generaltullstyrelsens beslut, anföras mot meddelad upplysning i tullbehandlingsfråga, syntes mom. 4 af § 5 — hvilket moment i annat fall måhända kunde utan olägenhet uteslutas ur förordningen — böra erhålla förslagsvis följande lydelse:

»Utan hinder däraf, att besvär icke anförts mot meddelad upplysning angående tullbehandling af viss vara, må mot tullbehandling af inkommen sådan vara, som upplysningen afsett, besvär anföras enligt hvad därom är stadgadt.»

Förutom de erinringar, för hvilka styrelsen sålunda mera utförligt redogjort, hade styrelsen funnit skäl att vid förslaget framställa några mindre sådana, beträffande hvilka någon närmare motivering dock icke syntes erforderlig.

Då generaltullstyrelsen därefter öfvergår till att yttra sig angående organisationen af den ifrågasatta nya afdelningen inom generaltullstyrelsen och därmed sammanhängande frågor, har styrelsen, som, enligt hvad redan angifvits, funnit, att den ifrågasatta byrån borde handlägga, jämte ansökningar om upplysningar i tullbehandlingsfrågor, äfven vanliga tullbehandlingstvister, förklarar, att styrelsen i likhet med kommittén ansåge det sannolikt, att dessa ärenden komme att utgöra ett så stort arbetskvantum, att förutom dem inga andra göromål borde åligga byrån, än vissa sådana, som stode i alltför nära sammanhang med byråns nyssnämnda egentliga arbetsområde, för att lämpligen kunna därifrån undantagas. Styrelsen syftade härvid på de åtgärder, som i enlighet

med Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till styrelsen den 25 november 1904 vidtoges för beredande af tillfälle åt tulltjänstemän och betjante att vinna utbildning i tulltjänsten. I sådant syfte hade nämligen under åren 1905 och 1906 varit anordnade föreläsningkurser i varukännedom och därmed sammanhängande delar af mekanisk och kemisk teknologi, hvarjämte understöd af ett å tullverkets omkostnadsstat uppfördt anslag tilldelats vid annan tullförvaltning än de i Stockholm, Göteborg och Malmö anställda tjänstemän och betjante, som för utbildning i tulltjänsten deltagit i göromålen vid tullförvaltningen i någon af dessa städer. Då dylika åtgärder så godt som uteslutande afsåge vederbörandes utbildning i packhustjänstgöring, således i varors tullbehandling, ansåge styrelsen, att de göromål, som häraf föranleddes, vore af natur att lämpligast böra ankomma på den nya byrån inom styrelsen. Vidare borde naturligtvis å byrån handläggas ärenden angående tillsättning af tjänster inom densamma, tjänstledighet, semester och afsked för där anställda tjänstemän samt tjänstefel af samma tjänstemän.

Med inrättandet af den nya byrån, vid hvilken enligt generaltullstyrelsens förslag skulle anställas, förutom en byråchef, en sekreterare, två byråassistenter samt en registrator och aktuarie jämte nödig betjening, uppställde sig, yttrar generaltullstyrelsen vidare, själfmant det spörsmålet, huruvida icke — med hänsyn till den minskning i de kanslibyråns tjänstemän åliggande göromål, som därigenom kunde uppkomma — en eller flera af de nya tjänsterna skulle kunna erhållas genom öfverflyttning från kanslibyrån af därstädes nu anställda tjänstemän. Enligt § 17 i den för styrelsen gällande nådiga instruktion af den 1 november 1878 ålåde det nämligen dessa tjänstemän — förutom det biträde, kanslibyråchefen påkallade för handläggningen af de till hans byrå hörande ärenden — följande göromål: dels förandet af styrelsens protokoll, dels uppsättandet af alla de från styrelsen eller dess byråer utgående expeditioner, till hvilka koncept icke aflemnades af ledamöterna, äfvensom, sedan expeditionerna blifvit renskrifna och undertecknade, deras afsändande eller utlämnande, och dels förandet af diariier med register samt skyldigheten att dessa jämte styrelsens arkiv och bibliotek i god ordning förvara. Då, enligt hvad förut anförts, de göromål af nu nämndt slag, som härrörde af till tullbehandlings- och upplysningsbyrån inkommande ärenden, skulle bestridas af därstädes anställda tjänstemän, uppkomme gifvetvis någon lindring i de kanslibyråns tjänstemän åliggande göromålen, i följd hvaraf en sådan öfverflyttning, som nyss nämnts, tilläfväntys kunde ifrågasättas.

Redan i underdånig skrifvelse den 20 november 1899 med förslag till stater för år 1901 hade, anför generaltullstyrelsen, styrelsen framhållit, huruledes göromålen inom centralverket i synnerligen hög grad tilltagit, och i detta afseende anført, bland annat, att tillväxten i arbetsbördan fallit icke minst på de å kanslibyrån anställda tjänstemännen, hvilka sedan år 1879 utgjorts af, förutom byråchefen, en sekreterare, en registrator och aktuarie samt två notarier, hvartill kommit till och med år 1897 en och därefter två amanuenser. Efter att hafva lämnat en jämförelse mellan antalet inkommande ärenden och utgående skrivelser under åren 1879 och 1898, hade styrelsen i nyssnämnda underdåniga skrifvelse slutligen yttrat, att den minsta förstärkning af kanslibyråns arbetskrafter, som enligt styrelsens åsikt kunde ifrågasättas, vore notarietjänsternas ökning till samma antal som före år 1879, eller från två till tre. I anledning af denna styrelsens hemställan uppfördes från och med år 1901 å extra stat en notarietjänst å kanslibyrån.

Tullstatskommittén, som i sitt den 29 oktober 1902 afgifna underdåniga betänkande återgifvit hvad styrelsen i nyssberörda skrifvelse i nu ifrågavarande afseende anført, hemställde — under framhållande att dessa skäl för ökning af arbetskrafterna å kanslibyrån än ytterligare vunnit i styrka, i det att antalet koncept till styrelsens utgående skrivelser och protokoll, hvilket stigit från 1,673 år 1879 till 3,525 år 1898, sedermera än ytterligare ökats och utgjort 3,808 år 1899, 3,723 år 1900 och 3,815 år 1901 — att den sålunda å extra stat inrättade notarietjänsten måtte uppföras å ordinarie stat. Af känd anledning hade emellertid så ännu icke skett, utan vore tjänsten fortfarande uppförd å extra stat.

Sedan den tid, då nu nämnda förstärkning af kanslibyråns arbetskrafter vidtagits, hade emellertid göromålen icke blott å denna byrå utan äfven å styrelsens öfriga byråer i så väsentlig grad ytterligare vuxit, att styrelsen sedan någon tid tillbaka varit betänkt på att, äfven om icke nu föreliggande anledning till inrättande af en ny byrå inom styrelsen förekommit, därom hos Kungl. Maj:t göra underdånig hemställan. Denna ökning af göromålen hade, hvad beträffade kansli- och kameralbyråerna, inträdt hufvudsakligen på grund af de nya stater för tullverket och i sammanhang därmed utfärdade flera bestämmelser, som med 1905 års ingång trädte i kraft. Men äfven å revisionsbyråen hade en väsentlig ökning af göromålen gjort sig märkbar, såsom till exempel i fråga om tullbehandlingsärenden och ansökningar om restitu-

tion i anledning af bestämmelserna i §§ 8 och 9 af tulltaxeunderrättelserna, hvartill, efter 1905 års början, kommit ytterligare en grupp restitutionsärenden, nämligen ansökningar om restitution af erlagda skogsvårdsafgifter. Den förberedande behandlingen af nyssnämnda olika slag af restitutionsärenden vore ofta synnerligen tidsödande.

Till belysning af nu omförmälda förhållanden meddelar styrelsen, att antalet nummer i styrelsens diarium för inkommande ärenden, som år 1879, eller det första året efter styrelsens nuvarande organisation, utgjorde 3,995 och år 1898 7,117, uppgick

år	till	Däraf till handläggning å		
		kanslibyrån	kameralbyrån	revisionsbyrån
1880	4,132	1,586	1,346	1,200
1890	5,566	2,175	1,265	2,126
1895	6,540	2,183	1,268	3,089
1900	6,942	2,555	1,252	3,135
1905	8,622	3,426	1,554	3,642

Härvid vore dock att märka, att vissa grupper af likartade ärenden, såsom: å kanslibyrån framställningar angående regleringen af tullverkets stater, anmälningar om verkställda beslag med mera, å kameralbyrån framställningar om ålderstillägg, ansökningar om fattigpensioner och begravningshjälp med mera samt å revisionsbyrån diverse rapporter och förteckningar, upptagits under gemensamt, en gång för hela året upplagdt nummer, äfvensom att sådant sammanförande under de senare åren vidtagits i större utsträckning än tillförne varit vanligt, i följd hvaraf ökningen i själfva verket vore större än blotta sifbertalen utvisade.

Koncepterna till styrelsens utgående skrivelser och protokoll, hvilka, såsom af tullstatskommittén omförmälts, till antalet utgjort 1,673 år 1879 och 3,525 år 1898, hade under de i följande tabell uppgifna år uppgått till däri upptagna antal.

År.	Antal skrifvelser.	Däraf efter föredragning å		
		kanslibyrån.	kameral- byrån.	revisions- byrån.
1880	1,672	1,099	250	323
1890	2,806	1,705	273	828
1895	3,129	1,657	215	1,257
1900	3,723	2,012	294	1,417
1905	5,140	2,695	510	1,935

Samtliga dessa skrifvelser med undantag af dem, till hvilka koncept aflämnats af vederbörande byråchefer, hade uppsatts af kanslibyråns tjänstemän, hvilkas arbete i denna del sålunda afsevärdt vuxit.

Då genom den nya byråns inrättande revisionsbyrån skulle befrias från åtskilliga af de ärenden, hvilkas handläggning nu ankomme på densamma, hade generaltullstyrelsen vidare funnit sig böra undersöka, i hvad mån revisionsbyråchefens arbete därigenom komme att minskas. Under år 1905 hade till styrelsen inkommit, för att å revisionsbyrån handläggas, i rundt tal 450 klagomål öfver verkställd tullbehandling, underställda tullbehandlingsfrågor och förfrågningar i sådana. Vidare öfverlämnades under samma år till revisionsbyrån 71 nådiga remisser och 34 ämbetsskrifvelser från statsdepartementen. Af dessa båda slag af ärenden kunde omkring 50 antagas hafva varit af den beskaffenhet, att deras handläggning skulle ankommit på tullbehandlings- och upplysningsbyrån, därest densamma funnits inrättad. Med hänsyn därtill att, utom tullbehandlings- och upplysningsfrågor, endast ett fåtal andra ärenden syntes böra ankomma på sistnämnda byrås handläggning, kunde sålunda antalet af de ärenden, som under nyssnämnda förutsättning skulle under år 1905 hafva frångått revisionsbyrån, anslås till högst 550. Då de till revisionsbyrån inkomna ärendena under år 1905 utgjort 3,642, skulle således återstått omkring 3,100, alltså mera än två och en half gånger så många som under år 1880 och ungefär lika många som under hvardera af åren 1895 och 1900. Härtill komme, att, då äfven kanslibyråns göromål i högst betydlig grad vuxit, någon del däraf borde efter den nya byråns inrättande öfverflyttas till revisionsbyrån. Härtill syntes företrädesvis böra väljas ärenden angående nederlags- och transitorörelsen, hvilka ärenden hittills i vissa fall handlagts å kanslibyrån.

Den minskning i göromålen å kansli- och revisionsbyråerna, som genom inrättandet af en tullbehandlings- och upplysningsbyrå komme till stånd, syntes sålunda icke blifva af så stor omfattning, att därigenom under någon längre följd af år nyssberörda fråga om inrättandet af ytterligare en byrå inom styrelsen kunde undanskjutas, särskildt om hänsyn toges till ärendenas tendens att alltjämt växa till antal och allmänhetens mer och mer stegrade anspråk på snabb expedition.

Af hvad nu anförts syntes det generaltullstyrelsen likaledes framgå, att någon minskning af personalen å kanslibyrån icke kunde vidtagas. Oaktadt tillkomsten af den å extra stat uppförda notarietjänsten hade från och med år 1905 ytterligare en amanuensbefattning måst inrättas, så att för närvarande å byrån funnes anställda tre amanuenser, hvilkas arbete i ganska hög grad måst tagas i anspråk. Dessutom hade tidtals, vid särskildt hopande af göromålen, tjänstgöring af extra biträden mot särskild godtgörelse påkallats. Bortfallandet af de göromål, som enligt hvad styrelsen förut anført skulle tillhöra vissa tjänstemän å den nya byrån, kunde därför i afseende å kanslibyråns personal endast verka därhän, att en eljest nära förestående nödvändig förstärkning af de ordinarie arbetskrafterna å byrån något längre kunde uppskjutas.

Hvad slutligen beträffade frågan, huruvida för den nya byråns behof kunde anlitas någon af de hos styrelsen nu anställda fem vaktbetjante, anför styrelsen, att detta antal icke vore större än för närvarande oundgängligen erfordrades för styrelsens och de nuvarande byråernas räkning, i följd hvaraf den nya byråns behof af vaktbetjante måste tillgodoses genom inrättande af nya tjänster af ifrågavarande slag.

Generaltullstyrelsen, hvilken sålunda funnit hinder möta att vid inrättandet af den nya byrån minska antalet tjänstemän å öfriga byråer, har beträffande den nya byråns personal till en början framhållit, att, då ingen erfarenhet funnes rörande den omfattning, i hvilken allmänheten inom och utom landet kunde komma att begagna sig af rätten att hos styrelsen erhålla upplysningar — om än, af åtskilliga tecken att döma, det kunde anses sannolikt, att sådant komme att ske i stor utsträckning — det förslag, styrelsen i nämnda afseende framlade, ingalunda kunde göra anspråk på slutgiltighet. Därest emellertid, såsom styrelsen ansåge sig hafva skäl antaga, byråns personal icke omedelbart blefve uppförd på ordinarie stat utan vederbörande tjänstinnehafvare endast erhöle förordnande att tills vidare bestrida respektive tjänster, syntes någon svårighet icke möta, att, i händelse

erfarenheten skulle visa, att minskning i tjänsternas antal kunde äga rum, vidtaga härför erforderliga åtgärder. Styrelsen hade nämligen vid afgifvandet af ifrågavarande förslag utgått från den uppfattning, att personalens antal borde göras tillräckligt stort för att byrån genast från början måtte kunna fylla de utan tvifvel rätt stora anspråk, som komme att ställas på densamma, helst den möjlighet icke vore utesluten, att byrån just under första tiden af sin tillvaro komme att blifva anlita i ännu större utsträckning än som tilläfvarens efter några år kunde blifva fallet. Styrelsen ansåge sig emellertid böra betona, att ett motsatt förhållande lika väl kunde inträda och att flera tjänster än de, styrelsen nu ifrågasatte, kunde visa sig erforderliga.

Ifrågavarande nya byrå inom generaltullstyrelsen borde gifvetvis, såsom ock tulltaxekommittén uttalat, förestås af en fjärde ledamot af styrelsen, alltså en byråchef, med enahanda åligganden som de, hvilka enligt den för styrelsen gällande instruktion tillkomme öfriga ledamöter af styrelsen. Någon närmare motivering för behovet af en byråchef såsom föreståndare för byrån ansåge generaltullstyrelsen icke vara erforderlig. Anspråket att denne skulle vara en i varukännedom förfaren och i tulltekniskt afseende väl utbildad person ansåge styrelsen i allo befogadt. Såsom biträden åt chefen borde, såsom redan angifvits, anställas fyra tjänstemän, nämligen *en sekreterare, två byrå-assistenten* samt *en registrator och aktuarie*, hvarjämte för nödig betjäning erfordrades åtminstone *två vaktmästare*. Med hänsyn till de göromål, som borde åligga bemälda tjänstemän, syntes vid tillsättningen af de två byråassistentbefattningarna hufvudsaklig hänsyn böra tagas till vederbörandes tulltekniska utbildning, hvaremot i fråga om sekreteraren samt registratorn och aktuarien sådan utbildning icke syntes böra i första rummet komma i betraktande. De båda byråassistenterna syntes nämligen böra hafva till åliggande att i allmänhet biträda chefen för byrån med beredningen af de till byrån hörande ärenden, hvilka ju till öfvervägande del blefve af tullteknisk natur, hvarjämte endera af dem borde vid behof kunna inträda såsom vikarie för byråchefen. Men härförutom borde dessa tjänstemän hafva sig ålagda andra göromål, vid hvilkas fullgörande behovet af tullteknisk utbildning måste anses oafvisligt. Tydligt vore, att för afgörandet inom styrelsen af tullbehandlingsfrågor erfordrades en liflig förbindelse med någon af de tullmyndigheter, som hade till uppgift att handlägga tullbehandlingsgöromål, och förnämligast med den, som kunde anses vara i besittning af den rikaste erfarenheten på detta område. Denna förbindelse hade hittills ävågabragts på det sätt, att i alla

till styrelsens pröfning hänskjutna tullbehandlingsfrågor yttrande inforrats från packhusinspektionen i Stockholm. I följd af det växande antalet af dessa ärenden, hade emellertid under de sista åren afgifvandet af ifrågavarande utlåtanden för inspektionens föreståndare medfört ett arbete, som tagit i anspråk en så väsentlig del af deras tid, att detsamma blifvit till hinder för deras egentliga uppgift, att öfvervaka det vidlyftiga och på flera olika ställen i staden försiggående arbetet med tullbehandling af inkommande varor. Då det, på sätt tulltaxekommittén jämväl antydt, måste anses vara af stor vikt, att inspektionens föreståndare finge mera odeladt ägna sig åt sin nyssnämnda uppgift, ansåge styrelsen det synnerligen lämpligt, om vid inrättandet af den nya byrån inom styrelsen sådana anordningar kunde vidtagas, att den nödvändiga förbindelsen mellan styrelsen och inspektionen kunde åstadkommas på annat sätt än det hittills brukliga. Detta önskningsmål borde enligt styrelsens förmenande kunna vinnas genom anställandet å byrån af ifrågavarande två tjänstemän, för hvilka styrelsen tillåtit sig föreslå benämningen byråassistent. Det skulle sålunda åligga dem att med uppmärksamhet följa tullbehandlingsgöromålen i tullpackhusen i Stockholm för att därigenom blifva i tillfälle att kunna inhämta de upplysningar och afgifva de yttranden, hvilka chefen för byrån kunde finna erforderliga för att städse befinna sig i önskelig samverkan med det praktiska handläggandet af tullbehandlingsgöromål. Härigenom skulle säkerligen ock en betydelsefull insats åstadkommas till förverkligande af det med rätta framhållna önskningsmålet af större likformighet i tullbehandlingen. Ytterligare ett steg i nu angifna syften syntes kunna åvägabringas genom att bland nämnda tjänstemäns åligganden upptaga skyldighet att, efter förordnande af styrelsen, företaga inspektionsresor till tullförvaltningarna i riket. Redan tullstatskommittén, liksom sedermera tulltaxekommittén, hade, på tal om åtgärder för vinnande af likformighet i tullbehandlingen, ifrågasatt anställandet af särskilda tjänstemän, hvilka skulle hafva att under resor utöfva tillsyn öfver inkommande varors tullbehandling vid rikets olika tullförvaltningar. Genom att bland ifrågavarande två tjänstemäns åligganden upptaga omförmälda skyldighet skulle enligt styrelsens förmenande de fördelar, hvilka inrättandet af särskilda reseinspektörer ovedersägligen kunde förväntas medföra, kunna vinnas på ett för statsverket så litet som möjligt betungande sätt.

Med det sålunda anförda trodde sig styrelsen hafva ådagalagt behofvet och nyttan af inrättandet af ifrågavarande två byråassistentbefattningar. Med hänsyn dels till vikten af de göromål, som sålunda

skulle tillkomma innehafvarna af dessa tjänster, dels ock till angelägenheten att alltid för tjänsterna kunna påräkna fullt kvalificerade personer äfvensom att tillförsäkra tjänstnehafvarna vederbörlig auktoritet, särskildt vid förrättandet af omförmälda inspektionsresor, ansåge sig styrelsen böra hemställa, att dessa tjänster förklarades tillhöra andra graden och sålunda i afseende å tillsättning samt aflönings- och andra med dem förenade förmåner blefve likställda med sekreterartjänster.

Då de åligganden, som enligt styrelsens förslag skulle tillkomma nämnda två byråassistenter, syntes icke komma att lämna dem någon mera afsevärd tid att deltaga i öfriga å byrån förekommande göromål, erfordrades, anför generaltullstyrelsen vidare, gifvetvis för bestridandet af dessa göromål särskilda tjänstemän. Såsom sådana göromål kunde nämnas, förutom en ej obetydlig korrespondens för infordrande af upplysningar och prof, delgifning af vissa beslut m. m., framför allt uppsättandet af ett stort antal utgående expeditioner i tullbehandlingsärenden äfvensom af underdåniga utlåtanden i anledning af anförda besvär öfver styrelsens beslut i sådana ärenden; vidare förande af åtskilliga diarier, bokhålleri öfver de kostnader, som skulle af vederbörande frågeställare gäldas, etiketterande, samlande och ordnande af inkommande prof, iordningsställande af de prof, som skulle afsändas till vederbörande tullförvaltningar och frågeställare, kungörande af viktigare beslut i tullbehandlingsärenden, vårdande af byråns arkiv och bibliotek m. m. — allt göromål för hvilkas förrättande erfordrades omsorg och noggrannhet, men däremot icke såsom hufvudvillkor någon särskild tullteknisk utbildning. Till bestridande af dessa göromål syntes två tjänstemän vara erforderliga, nämligen en af andra graden, eller en sekreterare, och en af första graden, eller en registrator och aktuarie. På sekreteraren skulle ankomma att närmast öfvervaka och ansvara för göromålen å byrån äfvensom att uppsätta de underdåniga utlåtanden, till hvilka koncept icke aflämnades af byråchefen, samt i öfrigt — där så kunde befinnas erforderligt, med biträde af en amanuens — alla utgående expeditioner. Öfriga nyss omförmälda göromål skulle förrättas af sekreteraren samt registratorn och aktuarien gemensamt med biträde, i den mån omständigheterna medgäfv, af byråassistenterna och till äfventyrs amanuensen, allt i enlighet med de närmare bestämmelser, som styrelsen komme att utfärda.

Slutligen syntes för budskickning, upp- och inpackningsarbete, afhämtande och afsändande af prof med flera dylika göromål å byrån erfordras två vaktbetjante.

Vid bifall till hvad styrelsen sålunda hemställt i fråga om aflöningsförmånerna åt byråchefen och öfriga tjänstinnehafvare å byrån skulle desamma utgöra:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.
	Kronor.	Kronor.
för byråchefen	4,400	2,000
„ sekreteraren	3,000	1,500
„ en byråassistent	3,000	1,500
„ en d:o	3,000	1,500
„ en registrator och aktuarie	1,800	1,200
„ en vaktmästare	500	300
„ en „	500	300
eller i summor	16,200	8,300.

Till dessa aflöningsförmåner skulle, enligt generaltullstyrelsens förslag, jämväl komma ålderstillägg. Styrelsen har nämligen hemställt, att, därest någon tid skulle förflyta, innan ifrågavarande byråchefsämbete och öfriga omförmälda tjänster kunde varda uppförda å ordinarie stat, innehafvarna af sagda ämbete och tjänster måtte tillerkännas rätt att för åtnjutande af ålderstillägg, enligt hvad därom genom nådiga kungörelsen den 1 november 1878 vore stadgadt, tillgodoräkna sig sin tjänstgöring å byrån äfven under nämnda tid; och har generaltullstyrelsen föreslagit, att ålderstillägg skulle få utgå, till byråchefen med 600 kronor efter fem års tjänstgöring, till öfriga tjänstemän med 500 kronor efter respektive fem och tio års tjänstgöring, således med tillhoppa 1,000 kronor till dem hvar samt till vaktmästarna med 100 kronor efter fem års tjänstgöring.

Vidkommande den resekostnads- och traktamentsersättning, som borde utgå till byråassistenterna vid af dem i tjänsten företagna inspektionsresor, har styrelsen ansett, att denna ersättning borde utgå efter tredje klassen i gällande resereglemente.

Beträffande ifrågavarande tjänstebefattningar har generaltullstyrelsen vidare hemställt, att byråchefen måtte, med afseende å såväl sättet för hans utnämning samt honom tillkommande aflönings- och andra förmåner som äfven åligganden, förklaras likställd med öfriga ledamöter af styrelsen; att öfriga tjänstinnehafvare måtte, i afseende å sättet för deras utnämning samt aflönings- och andra med deras tjänster förenade förmåner, förklaras likställda med tjänstinnehafvare inom styrelsens

byråer af motsvarande grad; och att de personer, som i egenskap af byråchef och tjänstemän blefve anställda å byrån måtte, med afseende å rätten till semester, förklaras likställda med ordinarie tjänst innehafvare af motsvarande grad å styrelsens öfriga byråer.

Utom de af generaltullstyrelsen ifrågasatta särskilda bestämmelserna skulle emellertid inrättandet inom generaltullstyrelsen af en ny byrå föranleda utfärdandet af arbetsordning för byrån samt möjligen jämväl ändringar i vissa delar af den för styrelsen gällande instruktion. Arbetsordningen syntes det ankomma på styrelsen att i sinom tid utfärda; och vore därvid utan tvifvel värda allt beaktande de utaf tulltaxekommittén gjorda uttalanden af önskvärldheten af snabb expedition af å byrån förekommande ärenden, enkla och praktiska former för arbets sättet samt kungörandet af viktigare beslut i upplysnings- och tullbehandlingsärenden.

Beträffande det af tulltaxekommittén uttryckta önskemålet, att chefen för den ifrågavarande nya byrån måtte komma att stå i erforderlig beröring med landets näringslif, har styrelsen, som förklarat sig till fullo uppskatta betydelsen däraf, för sin del uttalat den mening, att en sådan beröring för närvarande icke torde kunna åstadkommas på annat sätt än därigenom, att befintliga organisationer af handels- eller industriidkare eller ock enskilda sådana personer frivilligt åtog sig att vid behof tillhandagå styrelsen med upplysningar. Sådana hade styrelsen ock, då anledning därtill förefunnits, plägat begära hos enskilda näringsidkare, hvilka i allmänhet beredvilligt lämnat desamma. Men styrelsen ansåge sig dock böra framhålla, att det stundom kunde vara svårt att bedöma, huruvida den opartiskhet, som måste utgöra en nödvändig förutsättning för värdet af en sålunda erhållen upplysning, förefunnes hos den person, af hvilken upplysning kunnat begäras; och hade styrelsen därför stundom, äfven då särskild teknisk undersökning strängt taget icke varit erforderlig, för upplysnings erhållande anlitat de vetenskapsmän, som under flera år tillhandagått styrelsen i nu ifrågavarande afseende.

Departementis-
chefens
yttrande.

Genom det i omförmälda med tyska riket afslutade handelstraktat från Sveriges sida gjorda förklarande har Sverige åtagit sig att vidtaga sådan anordning, att importör må kunna erhålla bindande förhandsupplysning rörande tullbehandlingen af viss vara vid dess införsel till Sverige. Nämnda åtagande har visserligen för sin tillkomst närmast att tacka en sträfvan från tysk sida att tillgodose tyska exportörers

intressen vid export till Sverige. Tydligt är emellertid, att införandet hos oss af en anordning af berörda beskaffenhet har betydelse icke blott för Tysklands — eller andra främmande länders — exporthandel på Sverige utan än mera och framför allt för vårt eget lands importörer, hvilka därigenom skulle beredas möjlighet att, oberoende däraf från hvilket land importen äger rum, på förhand erhålla upplysning rörande tullbehandlingen af de varor, som äro ämnade att till Sverige importeras.

Jämte det införandet af den ifrågasatta anordningen sålunda innebär ett infriande af en åtagen förbindelse gentemot en främmande stat, torde densamma, på sätt Riksdagen i sin förenämnda skrifvelse den 25 maj 1906 framhållit, kunna varda till stort gagn för landets näringslif eller i allt fall vara ägnad att i afsevärd mån undanröja vissa olägenheter, som under nu rådande förhållanden äro förknippade med införseln till riket af tullpliktiga varor.

Att den ovisshet och osäkerhet, som nu gifvetvis ej sällan förefinnas i fråga om den tullbehandling, en för import afsedd vara kommer att underkastas, måste verka i hög grad hämmande eller besvärande för importhandeln eller mången gång rent af medföra förluster för importören, är gifvet. På samma gång den föreslagna anordningen synes erbjuda ett medel att undvika eller minska berörda olägenheter och därigenom äfven i viss mån bidraga till att förläna större stadga och trygghet åt affärlifvet inom landet, bör densamma jämväl vara ägnad att i sin mån främja ernående af en större likformighet i tullbehandlingen af samma slags varor än som under nuvarande förhållanden kan vinnas.

Visserligen torde en fullständig likformighet i berörda hänseende icke vara möjlig att ernå. Äfven med den bäst affattade tulltaxa och den bästa möjliga utbildning hos tullpersonalen lär det nämligen icke kunna undvikas, att i vissa fall olika tolkningar af taxan söka göra sig gällande och i följd däraf en viss ojämnhet i tullbehandlingen någon gång kommer att framträda. Men den nu föreslagna anordningen synes innebära en god utväg att i afsevärd mån förekomma detta och därigenom bidraga till uppnåendet af ett mål, hvars förverkligande naturligen ur många synpunkter är synnerligen eftersträfvansvärdt. Förutom det att importören genom det föreslagna nya förfarandet skulle sättas i tillfälle att på förhand försäkra sig om en likformig tullbehandling å olika tullplatser af en viss, af honom till import afsedd vara, böra nämligen äfven de beslut, som af vederbörande myndighet i sådant afseende komme att meddelas — hvilka beslut naturligen böra på lämpligt sätt bringas till lokaltullförvaltningarnas känne-

dom — jämväl i öfrigt verka i liknande riktning och därigenom varda af stor betydelse för utbildande af likformighet och fasthet i tullbehandlingen af inkommande varor. Den omgång och tidsutdräkt, som den enskilde nu mången gång i dylika fall måste för vinnande af vederbörlig rättelse underkasta sig genom anförande af besvär hos högre myndighet, kunna ock därigenom undvikas.

Med utvecklingen af vårt lands importhandel och industri har ock krafvet på införandet af ett förfarande af nu ifrågasatt art till mildrande af förut omförmälda olägenheter framträdt allt starkare. Att ett verkligt behof i förevarande afseende äfven förefinnes, därom vittna ej blott Riksdagens omförmälda skrifvelse och tulltaxekommitténs förut återgifna uttalanden utan jämväl det intresse, hvarmed förevarande fråga inom vida kretsar i vårt land omfattats, ett intresse, som jämväl tagit sig uttryck i särskilda till Kungl. Maj:t i anledning af föreliggande förslag gjorda framställningar i ämnet, till hvilka jag senare skall återkomma.

Vidkommande frågan, till hvilken myndighet handläggningen af förevarande frågor bör anförtros, synes mig icke någon tvekan böra råda därom, att den centrala myndigheten inom ifrågavarande förvaltningsområde, generaltullstyrelsen, härför bäst ägnar sig. Med hänsyn till mängden och beskaffenheten af de göromål, som i följd af det ifrågasatta nya förfarandets införande kunna antagas komma att åläggas styrelsen, torde det emellertid blifva nödvändigt att inom styrelsen för ändamålet inrätta en ny byrå, något som ock Riksdagen i sin förut omförmälda skrifvelse synes hafva förutsatt.

Gifvet är emellertid, att, i den mån så kan befinnas lämpligt, till denna byrå äfven böra förläggas andra ärenden af därmed närbesläktad art, hvilka nu tillhöra andra inom styrelsen redan befintliga byråer. Till denna fråga anhåller jag att längre fram få återkomma i samband med frågan om den nya byråns organisation.

Vid bestämmandet af de grunder, som vid tillämpningen af upplysningsförfarandet böra följas, synes mig det af tulltaxekommittén utarbetade förslaget, med iakttagande af de utaf generaltullstyrelsen därvid gjorda, förut omförmälda erinringar vara af beskaffenhet att kunna till alla delar godkännas.

Ett af de viktigaste spörsmålen, som vid affattandet af hithörande bestämmelser framstår till besvarande, är uppenbarligen det, i hvad mån en meddelad förhandsupplysning bör tillerkännas bindande kraft.

Att en meddelad upplysning icke kan tilläggas bindande kraft längre än de stadganden gälla, af hvilka densamma är afsedd att utgöra en tolkning, torde till en början få anses gifvet.

Om däremot en ändring i tillämpningen af de stadganden, hvarom fråga är, vidtages, ställer sig frågan något mera invecklad. Å ena sidan har man härvid att taga hänsyn till importörens berättigade intresse att, så länge han icke erhållit kännedom om ändringen, åtminstone under en viss *bestämd*, icke alltför begränsad tid kunna trygga sig till den honom meddelade upplysningen i afseende å tullbehandlingen af vara, som han ärnar hit till riket införa. Å andra sidan har man ock att tillse, att statens intresse, att varan varder riktigt tullbehandlad, icke trädes för nära, likasom ock att missbruk, såvidt möjligt, förebyggas.

I sådant afseende har föreslagits, att, äfven om ändrad tillämpning af ifrågavarande stadganden vidtages, meddelad förhandsupplysning fortfarande i regel skall äga giltighet, så länge icke beslut om den ändrade tillämpningen i vederbörlig ordning delgifvits den, som erhållit upplysningen. Härvid har dock å ena sidan stadgats den begränsning, att, om ändringen sker mera än ett år efter det upplysningen meddelades, likasom ock ifall den, hvilken undfått upplysningen, eller ombud för honom icke kan under uppgifven adress här i riket med delgifning anträffas, den ändrade föreskriften utan vidare skall träda i kraft äfven gent emot honom, men å andra sidan ock medgifvits det undantag härifrån, att ändringen icke skall gälla vara, om hvars införsel aftal af honom träffats, innan han kunnat äga kännedom om ändringen, och som hit till riket införes inom tre månader efter det densamma beslöts.

De sålunda föreslagna bestämmelserna, hvilka i allt väsentligt ansluta sig till de i Tyskland gällande och där lära befunnits ändamålsenliga, synas mig vara i allo väl afvägda och ägnade att, i den mån med den ifrågavarande anordningen är förenligt, tillgodose såväl den enskildes som statens intressen.

Det sist omnämnda medgifvandet innefattar visserligen en ganska betydande afvikelse från hittills hos oss följda grundsatser inom tullagstiftningen. Gifvet är emellertid, att, om hänsyn icke i någon mån togs till i god tro uppgjorda leveransaftal, hela det afsedda förfarandet skulle förlora en stor del af sitt värde för importören. Med afseende härå och då, enligt hvad den af tulltaxekommittén härutinnan lämnade utredning gifver vid handen, betydelsen af ett dylikt stadgande för statsverket antagligen komme att varda skäligen ringa, synes någon betänklighet däremot icke böra möta, helst enligt förslaget en hvar framställning i förevarande afseende skulle underställas Kungl. Maj:ts

pröfning, hvarigenom faran för missbruk synes vara i möjligaste mån förebyggd.

Såsom jag redan förut erinrat, lär det för handläggningen af nu ifrågavarande ärenden blifva nödigt att inom generaltullstyrelsen inrätta en särskild byrå, till hvilken emellertid, på sätt styrelsen föreslagit, torde böra öfverflyttas vissa grupper af de ärenden, som nu tillhöra andra afdelningar inom styrelsen, särskildt ärenden angående tvister mellan godsägare och tullmyndighet angående varors tullbehandling, hvilka ärenden nu tillhöra styrelsens revisionsbyrå. Likaså torde, i enlighet med hvad styrelsen antydt, äfven en del af de ärenden, som nu handläggas af kanslibyrån, däribland sådana, som angå nederlags- och transitrörelsen, lämpligen kunna till den nya byrån öfverföras.

Hvad angår organisationen af den nya byrån, anser jag, i likhet med generaltullstyrelsen, det vara af vikt, att densamma redan från början utrustas med nödiga arbetskrafter och sammansättes så, att allmänheten må kunna påräkna såväl en sakkunnig granskning som ock — hvilket naturligen vid ärenden af ifrågavarande slag är af särskild vikt — en snabb behandling och expedition af inkommande ärenden.

På det att till byråns föreståndare, hvilken bör hafva till åliggande att bereda och inom generaltullstyrelsen föredraga de till byrån hörande ärenden äfvensom i öfrigt ansvara för deras riktiga handläggning, må kunna erhållas en fullt kvalificerad person, är jag ense med generaltullstyrelsen därutinnan, att denne tjänsteman bör erhålla enahanda ställning, som eljest tillkommer byråchef.

Äfven synes mig ändamålsenligt och lämpligt, att, på sätt generaltullstyrelsen föreslagit, inom den ifrågavarande byrån anställas två byråassistenter med de åligganden och befogenheter, styrelsen angifvit. Dessa tjänstemän, till hvilka skulle utses personer med tullteknisk utbildning, skulle, på samma gång de hade att biträda byråchefen med beredningen af de till byrån hörande ärenden, dessutom hafva till åliggande, bland annat, att genom företagande af inspektionsresor följa och öfva tillsyn öfver tullförfattningarnas tillämpning å skilda orter inom landet. Den sålunda tilltänkta anordningen synes mig kunna förväntas varda i flera afseenden fruktbarande. Jämte det en önskvärd likformighet och säkerhet i tullbehandlingen böra därigenom kunna i afsevärd mån främjas, bör den sålunda föreslagna anordningen ock sätta den nya byrån i stånd att ständigt följa den praktiska handläggningen i orterna af sådana ärenden, hvilka ankomma på dess pröfning, något som helt visst utgör en viktig förutsättning för att dess verksamhet skall blifva till den nytta, man däraf förväntar, äfven-

som i öfrigt sätta generaltullstyrelsen i stånd att på ett fullständigare sätt än hittills träda i beröring med ortsmyndigheterna. Då i regel en af ifrågavarande tjänstemän torde blifva upptagen af inspektionsresor och en under tiden bör finnas tillgänglig inom byrån, synes hos byrån böra anställas två assistenter; och synas dessa af skäl, som generaltullstyrelsen anfört, böra likställas med andra gradens tjänstemän.

I enlighet med hvad styrelsen föreslagit, synes ock resekostnads- och traktamentsersättning vid inspektionsresor, som af nyssnämnda tjänstemän företagas, böra utgå efter tredje klassen i gällande rese-reglemente.

Äfven den af styrelsen föreslagna personal i öfrigt synes vara för byråns verksamhet erforderlig.

Då jag sålunda i alla delar ansluter mig till generaltullstyrelsens förslag i fråga om den tilltänkta nya byråns organisation, anser jag mig likväl böra tillägga, att denna organisation naturligen tills vidare i viss mån måste erhålla karakteren af en försöksanordning och att det därför måhända snart nog kommer att visa sig, att antingen en tillökning eller en minskning i den nu föreslagna personalen må finnas påkallad. I följd däraf bör ock, intill dess någon tids erfarenhet vunnits angående den nya byråns verksamhet, byrån endast uppföras å extra stat.

Genom den förut omförmälda öfverflyttningen af vissa ärenden till den nya byrån, hvilken, på sätt föreslagits, lämpligen synes böra benämnas *tullbehandlings- och upplysningsbyrån*, skulle visserligen någon lättnad åstadkommas för generaltullstyrelsens öfriga byråer. Af hvad styrelsen anfört i fråga om mängden af de göromål, som ankomma på styrelsens handläggning, synes mig emellertid med full tydlighet framgå, att, oaktadt nyssnämnda omständighet, den för den nya byrån erforderliga personalen icke till någon del kan erhållas genom indragning af en eller flera befattningar å styrelsens öfriga afdelningar. Tvärtom torde, äfven ifall den nya byrån kommer till stånd och någon lindring i följd däraf beredes de nuvarande byråerna i deras arbetsböda, dessa väl behöfva sin nuvarande arbetsstyrka för att på ett tillfredsställande sätt medhinna de göromål, som tillhöra ämbetsverket.

Med afseende å det förut omförmälda författningsförslaget vill jag i detta sammanhang erinra, att tulltaxekommittén af praktiska skäl föreslagit, att af generaltullstyrelsen lämnad upplysning icke skulle få genom besvär dragas under Kungl. Maj:ts pröfning. Generaltullstyrelsen åter har uttalat tvekan om lämpligheten af en sådan bestämmelse,

hvilken syntes styrelsen medföra åtskillig omgång och tidsutdräkt i behandlingen af förevarande frågor.

För egen del anser jag mig böra biträda kommitténs mening i denna del. Det synes mig nämligen mindre lämpligt, att Kungl. Maj:t skulle annorledes än i sammanhang med en verklig tvist rörande tullbehandlingen af viss vara bestämman om varans tullbehandling, allrahelst det torde vara tvifvelaktigt, huruvida ett stadgande därom, att besvär i dylika mål finge dragas under Kungl. Maj:ts pröfning, skulle innebära någon verklig fördel för importören. Såsom generaltullstyrelsen framhållit, torde nämligen förfrågningar rörande varors tullbehandling, särskildt under den första tiden af det nya förfarandets tillämpning, blifva synnerligen talrika. Om dessa ärenden i något större antal genom besvär underställdes Kungl. Maj:ts bepröfvande, kunde lätteligen inträffa, att besvärsmålen i finansdepartementet, som redan nu äro synnerligen talrika och betungande, komme att ökas i sådant omfång, att därigenom skulle ej blott menligt inkräktas på den begränsade tid, som nu kan tagas i anspråk för handläggning af alla de större frågor, som ankomma på departementets föredragning, utan äfven förorsakas dröjsmål med pröfningen af andra besvärsmål och öfriga i departementet förekommande löpande ärenden. I sådant afseende torde särskildt böra erinras om den omgång vid besvärsmålen afgörande hos Kungl. Maj:t, som föranledes därigenom, att, såsom grundlagen bjuder, före målen afgörande myndigheters yttranden infordras, ett förfaringsätt, som i fall af förevarande beskaffenhet är så mycket nödvändigare, som deras afgörande ofta beror af speciella tekniska utredningar, hvilka icke kunna inom departementet åstadkommas.

För det fall, att generaltullstyrelsen skulle vägra att meddela begärd förhandsupplysning, har tulltaxekommittén ansett, att sökanden bör vara oförhindrad att öfverklaga styrelsens beslut hos Kungl. Maj:t, hvaremot generaltullstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt, att i dylikt fall klagan öfver styrelsens beslut icke skulle få föras.

I detta hänseende tillåter jag mig till en början erinra, att enligt det af tulltaxekommittén uppgjorda, af generaltullstyrelsen därutinnan utan anmärkning lämnade författningsförslaget styrelsen aldrig skulle äga rätt att vägra att lämna begärd förhandsupplysning, ifall prof å varan företes, utan att detta endast skulle kunna ifrågakomma, därest, i stället för prof, allenast beskrifning eller ritning öfver densamma bifogas ansökningen eller därest icke ens beskrifning eller ritning åtföljer ansökningen. Att i dylika fall ålägga styrelsen — hvilket ju med klagan öfver styrelsens beslut af nu ifrågavarande innehåll skulle

åsyftas — att, oaktadt styrelsen icke själf ansåge sig äga tillräckligt material för frågans bedömande, meddela begärd förhandsupplysning synes mig föga lämpligt. En under sådan förutsättning af styrelsen meddelad upplysning torde nämligen i de flesta fall icke äga något verkligt värde. Tvärtom synes det mig som om en sådan föreskrift lätt skulle kunna föranleda, att ifrågakommande varor blefve oriktigt tullbehandlade, hvilket i sin ordning tilläfsventyrs ofta skulle vålla ändring i de beslut, som legat till grund för meddelade upplysningar och därigenom måhända framkalla misstroende till hela den nya anordningen.

Jag ansluter mig därför i denna punkt till generaltullstyrelsens förslag.

Därest, i enlighet med hvad jag sålunda förordat, föreskrift meddelas, att klagan icke får föras vare sig öfver beslut, som innefattas i meddelad förhandsupplysning, eller öfver beslut, hvarigenom af förut omförmäld anledning sådan upplysning vägrats, kan detta visserligen förefalla såsom innebärande en afvikelse från eljest i allmänhet hos oss gällande förvaltningsgrundsatser. Besinnar man emellertid, att här icke är fråga om meddelande af ett slutgiltigt beslut, hvarigenom någons rätt definitivt afgöres, utan endast om meddelande af en provisorisk tolkning af vissa gifna stadganden, afsedd att tills vidare läggas till grund för ett visst förfarande, torde emellertid berörda afvikelse i själfva verket befinnas mera skenbar än verklig, då det ju alltid står sökanden öppet att, därest han ej nöjes åt den tullbehandling, en till import afsedd vara vid dess införsel varder underkastad, däröfver i vanlig ordning föra klagan, eventuellt äfven hos Kungl. Maj:t.

Innan jag går vidare, tillåter jag mig angifva min ställning till frågan, i hvad mån näringslifvet bör särskildt representeras vid afgörandet af förhandsupplysningsfrågor äfvensom i allmänhet af tullärenden, vid hvilkas behandling varukännedom erfordras.

Behovvet att vid afgörandet af frågor, som beröra näringarnas område, anlita den sakkunskap, som finnes samlad hos näringarnas egna målsmän, gör sig på grund af den allt rikare och mångsidigare utveckling af näringslifvet, som kännetecknar våra dagars samhälle, helt naturligt allt mera kännbart. Så är i viss mån ock förhållandet med de frågor rörande rätta tullbehandlingen af inkommande varor, som dragas under generaltullstyrelsens pröfning, hvilka frågors afgörande ofta nog oundgängligen kräfva speciella tekniska insikter inom vidt skilda områden. Och i ännu mycket högre grad lärer generaltullstyrelsen, efter införande af förhandsupplysningsförfarandet, få behof

af närmare beröring med representanter för näringslivet. Enligt den för styrelsen gällande instruktion äger styrelsen visserligen redan nu att, där så göres behof, inhämta utlåtanden i tulltekniska ärenden från särskildt tillkallade sakkunniga, en befogenhet, hvaraf styrelsen ock i stor utsträckning begagnat sig. Då emellertid, på sätt jag nyss antydt, behofvet härutinnan, efter anordnandet af en särskild tullbehandlings- och upplysningsbyrå, gifvetvis kommer att göra sig än kännbarare, och då särskildt på grund häraf svårighet kan tänkas uppstå för styrelsen att själf i alla förekommande fall anskaffa biträde från sakkunnigt håll, finner jag det synnerligen lämpligt att i detta sammanhang till närmare skärskådande upptaga frågan, huru denna angelägenhet må kunna på ändamålsenligaste sätt ordnas.

Att utsträcka näringslivets inflytande på afgörandet af tullbehandlings- och upplysningsfrågor till *direkt* medverkan vid beslutens fattande torde knappast böra ifrågasättas. Såväl statens fiskaliska intressen, hvilka säkerligen ej sällan skulle råka i konflikt med de intressen, som representeras af de tillkallade sakkunniga, som ock svårigheten att finna tillräckligt antal personer, villiga och lämpliga att åtaga sig ett dylikt uppdrag, synas bestämdt tala emot en dylik anordning. Dessutom får icke förbises, att, enligt den föreslagna planen för byråns organisation, den tekniska sakkunskapen torde blifva inom byrån tämligen starkt företrädd. Det lärer därför också vara för tillgodoseende af näringslivets intressen tillräckligt, att rådgifvande röster från näringslivets sida få tillfälle att göra sig hörda, då till afgörande förekomma frågor af natur att kräva en mera ingående kännedom af någon särskild näringsgren.

Inom vårt land finnes emellertid icke någon lagstadgad korporation af näringslivets män, hvars biträde kan med säkerhet för nu ifrågavarande ändamål påräknas. Visserligen intaga handels- och sjöfartsnämnderna härvidlag i viss mån en undantagsställning. Dock torde dessa nämnder mindre väl lämpa sig för ett uppdrag af nu ifrågavarande art af den anledning, att de mera äro att betrakta såsom en kommunal institution än såsom en representation för handel- och industri. Och utan tvifvel torde det vara för saken gagneligare, om de vid behandlingen af tullbehandlings- och upplysningsfrågorna rådgifvande rösterna hämtas ur korporationer, som utgöra sammanslutningar från handels och industriens kretsar eller direkt bildats ur sådana sammanslutningar. I denna min uppfattning har jag jämväl bestyrkts af förr omförmälda hos Kungl. Maj:t gjorda framställningar i ämnet, hvilka jag nu tillåter mig anmäla.

I en den 21 november 1906 aflåten skrifvelse har handelskammaren i Göteborg i underdånighet anhållit, att Kunigl. Maj:t tacktes, därest en tullteknisk byrå inom generaltullstyrelsen komme att upprättas, vidtaga åtgärder, på det att generaltullstyrelsen måtte vid anlitaandet af sakkunniga vid vissa varors bedömande inom tulltekniska byrån utse dessa bland personer, föreslagna af därtill lämplig institution, exempelvis Stockholms köpmannaförenings handelskammare. Till stöd för denna framställning har handelskammaren i Göteborg, under åberopande af Riksdagens förberörda skrifvelse angående inrättandet inom generaltullstyrelsen af en tullteknisk byrå, anfört, att byråns verksamhetsfält torde, hvad mångfalden af ärenden beträffade, blifva af synnerligen stor omfattning samt erfordra biträde af sakkunniga personer utom den krets af ämbets- och tjänstemän, som i byrån blefve fast anställda. Kompetensen hos dessa sakkunniga syntes också blifva af synnerligen stor betydelse för resultatens af byråns arbeten, hvadan den allra största omsorg borde användas vid dessammas utväljande. Då man emellertid icke med fog kunde förutsätta, att den myndighet, åt hvilken byrån komme att anförtros, skulle inom alla områden besitta tillräcklig personkännedom för att alltid vid utseendet af de sakkunniga kunna träffa det bästa valet, syntes det handelskammaren, som om det vore välbetänkt att härvidlag taga i anspråk den personkännedom, hvilka vore till finnas inom befintliga sammanslutningar af köpmän och industriidkare.

En liknande framställning har vidare inkommit från Göteborgs börssällskap. I underdånig skrifvelse den 28 november 1906 har nämligen detta sällskap hemställt, att Stockholms köpmannaförenings handelskammare måtte anmodas utse representanter, hvilka på anmodan af den tulltekniska byrån vore skyldiga att afgifva utlåtanden i alla de mera invecklade tullbehandlingsfrågor, som kunde komma under byråns afgörande. I motiven för denna framställning antydes emellertid, att en dylik åtgärd endast borde anses såsom interimistisk samt att önskligt vore, att framdeles måtte kunna för ändamålet anordnas en särskild nämnd, bestående af sakkunniga, valda af landets alla handelskorporationer.

På sätt jag redan antydt, synes mig, som om den i dessa framställningar anvisade utvägen för närvarande skulle kunna med fördel användas. Inom Stockholms köpmannaförenings handelskammare bör man nämligen kunna påräkna en så pass mångsidig kunskap å näringslivets olika områden, att densamma bör kunna vara till afsevärd nytta vid behandlingen af nu förevarande frågor. Om handelskammaren alltså

inom eller, där så finnes lämpligare, utom sig utsåge sakkunniga på näringslivets skilda områden, som vore villiga afgifva yttranden i tullbehandlings- och upplysningsfrågor, synes det som om generaltullstyrelsen skulle, när helst för bedömandet af en dylik fråga erfordrades speciella upplysningar af fackmässig natur, kunna påräkna stödet af sakkunskap inom skilda grenar af näringslivet, samtidigt med att dess representanter finge tillfälle att låta sin rådgifvande röst i ärendet höras.

Rörande de särskilda bestämmelser, som för sådant ändamål böra utfärdas, torde jag, sedan frågan om anordnande af den nya byrån inom generaltullstyrelsen definitivt afgjorts, få återkomma. För sådana bestämmelser, som torde böra erhålla sin plats i generaltullstyrelsens instruktion, förutsättes emellertid först och främst, att den korporation, som är afsedd att för ändamålet anlitas, åtager sig att lämna det biträde, hvarom nu är fråga. En framställning i dylikt syfte torde emellertid ej böra göras, förr än ifrågavarande författningsförslag och frågan om den nya byråns organisation blifvit definitivt afgjorda.

Hvad beträffar de af upplysningsförfarandet föranledda särskilda kostnader, delar jag till fullo den af tulltaxekommittén och generaltullstyrelsen uttalade mening, att upplysningssökande icke bör drabbas af andra kostnader än dem, som äro förenade med företedt profs undersökning, förvaring och transport. Det torde nämligen härvid icke böra förbises, att upplysningsförfarandet, på sätt jag redan antydtt, hufvudsakligen utgör ett medel att undanröja eller förminska vissa olägenheter, som utan den enskildes förvällande äro förenade med själfva tullbehandlingsförfarandet.

I fråga om generaltullstyrelsens förslag till lönestat för den till inrättande föreslagna nya byrån, har jag, på sätt redan af det föregående framgår, i hufvudsak intet att erinra. Dock synes det mig icke nödigt eller ens lämpligt att redan nu tillerkänna personalen rätt till ålderstillägg å lönen. Om det förhållandet skulle inträffa, att byrån skulle fortfara att vara uppförd på extra stat så länge, att skäl kunde förefinnas, att en eller annan af personalen, i likhet med de ordinarie tjänstemännen och betjante inom generaltullstyrelsen, komme i åtnjutande af dylik ökning å lönen, läser Kungl. Maj:t säkerligen vid åskandet af förnyadt anslag för byrån beakta samma förhållande.

Till de löneförmåner, som, enligt hvad jag nu anfört, synas mig böra utgå till personalen å byrån, komma jämväl vissa andra utgifter för byråns verksamhet. Byråchef och öfriga tjänstemän torde nämligen,

på sätt generaltullstyrelsen hemställt, böra komma i åtnjutande af semester i likhet med ordinarie tjänst innehafvare af motsvarande grad å styrelsens öfriga byråer. Med afseende å ersättning till vikarie under semester för tjänsteman å tullbehandlings- och upplysningsbyrån liksom godtgörelse till möjligen erforderliga extra biträden samt expenser å byrån erfordras emellertid icke något särskildt anslag. Utgifter af oförmälda art kunna nämligen bestridas från de till generaltullstyrelsens disposition för vikariatsersättningar, expenser m. m. ställda anslagsbelopp.

Ännu en af den nya byråns tillkomst föranledd utgiftspost, hvilken redan föranledt ett Kungl. Maj:ts beslut i ämnet, återstår att nämna. Jag syftar härmed på ersättning för hyra af lokal för byrån och tillåter mig i detta afseende erinra om följande.

I underdånig skrifvelse den 22 oktober 1906 anförde generaltullstyrelsen, att, då utredning för det dåvarande påginge angående inrättande inom ämbetsverket af en så kallad tullteknisk byrå samt det väl finge antagas, att denna byrå inom den närmaste tiden komme till stånd, styrelsen ansett sig böra vidtaga förberedande åtgärder för anskaffande af lokal åt nämnda byrå. De lägenheter, som af styrelsen disponerades i stora tullhuset vid Skeppsbron, vore redan för sitt nuvarande ändamål mycket knappa, hvadan något utrymme därstädes icke funnes att för berörda byrå tillgå. Å andra sidan komme så mycket samarbete att erfordras mellan styrelsens nuvarande afdelningar och den tilltänkta nya byrån, att dennas lokal måste med nödvändighet vara lätt tillgänglig från tullhuset. Ägaren till det tullhuset angränsande huset n:o 40 vid Skeppsbron hade emellertid förklarat sig villig att mot ett årligt hyresbelopp af 5,000 kronor åt styrelsen upplåta till begagnande från och med den 1 januari 1907 den två trappor upp i sistberörda hus belägna våning om sex rum med tillhörande bekvämlighetsinrättningar äfvensom förbundit sig att, om så begärdes och tillåtelse därtill lämnades, mot en årlig godtgörelse af 200 kronor, medelst påbyggande af den mellan förenämnda två hus redan befintliga täckta genomgång anordna en liknande direkt förbindelse mellan sagda våning och styrelsens lokaler. Detta anbud gällde dock endast under förutsättning, att hyreskontrakt blefve uppgjort och undertecknad före den 1 januari 1907, men hade ägaren emellertid förklarat, att, om det ifrågasatta hyresaftalet komme till stånd, detsamma finge anses upphäfdt från och med den 1 juli samma år, därest framställning därom gjordes före den 1 därförutgångne juni.

Med tillkännagifvande häraf och enär den sålunda erbjudna lägenheten syntes styrelsen blifva fullt ändamålsenlig och densamma i betraktande däraf, att särskildt utrymme komme att erfordras för den nya byråns profsamlingar och eventuellt äfven för laboratorium, ej heller kunde anses blifva större än nödigt, hemställde styrelsen om berörda lägenhets förhyrande för ändamålet.

Vid underdånig föredragning den 16 november 1906 af denna generaltullstyrelsens skrifvelse fann Kungl. Maj:t godt ej mindre bemyndiga styrelsen att med vederbörande på angifna villkor träffa aftal om förhyrande för ifrågavarande ändamål af nämnda lägenhet för en tid af fem år, räknadt från och med den 1 januari 1907, än äfven förordna, att årliga hyresbeloppet, högst 5,200 kronor, skulle utgå af tullmedlen.

Någon förhöjning af det förslagsanslag, som för, bland annat, ändamål af nu ifrågavarande art finnes uppfördt å tullverkets omkostnadsstat, synes emellertid icke af nu berörda anledning af nöden.

De medel, som för byråns verksamhet böra hos Riksdagen särskildt äskas, torde sålunda inskränka sig till de belopp, som erfordras för aflöning af byråns personal, utgörande sammanlagdt 24,500 kronor för år räknadt.

I enlighet med hvad jag redan förut vid underdånig föredragning af de till statsregleringen hörande frågor anfört beträffande beräknande af nödigt anslag för nu förevarande ändamål, torde den författning, som är afsedd att reglera det ifrågasatta nya förfarandet med afseende å förhandsupplysning i tullbehandlingsfrågor, lämpligen böra träda i kraft redan den 1 nästkommande juli, hvilket åter förutsätter, att den nya byrå, som skulle hafva att handlägga dessa ärenden, kan vid samma tid träda i verksamhet.

I öfverensstämmelse härmed har ock i statsverkspropositionen för ändamålet beräknats ett belopp af 36,750 kronor, motsvarande förenämnda för aflöning af byråns personal erforderliga medel för tiden från och med den 1 juli 1907 till 1908 års utgång.

Då sistnämnda belopp blifvit i nyssberörda proposition allenast provisorisk beräknad, torde framställning nu böra hos Riksdagen göras om anvisande af beloppet — hvilket i likhet med aflöningarna till generaltullstyrelsens personal i öfrigt torde böra utgå direkt af tullmedlen — å extra stat för år 1908, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 utanordna en tredjedel däraf, eller 12,250 kronor.

Naturligen blifva i följd af den nya byråns tillkomst åtskilliga ändringar i eller förklarande tillägg till generaltullstyrelsens instruktion erforderliga, en fråga, hvartill jag, sedan byråns organisation blifvit slutligen bestämd och grunderna för dess verksamhet behörigen fastställda, torde få återkomma.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i enlighet med de af honom nu uttalade åsikter affattadt förslag till förordning angående rätt att hos generaltullstyrelsen erhålla upplysning rörande tullbehandlingen af varor, afsedda att till riket införas, yttrade departementschefen vidare:

Med åberopande af hvad jag sålunda anfört och då förenämnda författningsförslag, hvilket i vissa hänseenden ingriper i den Riksdagen hittills tillkommande bestämmanderätten öfver tullagstiftningen, följaktligen bör underställas Riksdagens pröfning, hemställer jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte

dels i särskild proposition föreslå Riksdagen att antaga berörda af mig förordade förslag till förordning angående rätt att hos generaltullstyrelsen erhålla upplysning rörande tullbehandling af varor, afsedda att till riket införas;

dels ock i särskild proposition föreslå Riksdagen att, under förutsättning af bifall till nyssnämnda förslag till förordning, till bestående af kostnader för en tullbehandlings- och upplysningsbyrå inom generaltullstyrelsen å extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 36,750 kronor, att utgå direkt af tullmedlen, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 utanordna en tredjedel däraf, eller 12,250 kronor.

Dessa af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställanden behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådiga propositioner till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisa.

Ex protocollo:

Algot Wahlin.